

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2017

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 13.12.2016

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen käyttösuunnitelma vuodelle 2017

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.11.2016 vuoden 2017 talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2017 - 2020.

Kaupungin tavoitteena on talouden saattaminen toiminnallisesti tasapainoon. Alijäämäinen vuoden 2017 talousarvio edellyttää tasapainottamistoimenpiteiden jatkamista, tuottavuuden parantamista sekä rakenteellisten muutosten valmistelua ja toteuttamista.

Palvelutuotannon tehostaminen edellyttää rakenteellisten muutosten lisäksi muun muassa avoimeksi tulevien tehtävien täyttämistä pidättäytymistä tai vastaavan säästön aikaansaamista ostopalveluista, sisäisen liikkuvuuden lisäämistä sekä toimitilojen käytön tehostamista. Palvelualueilla toiminnan ja resurssien kohdentamisessa painopiste tulee olla erityisesti asiakasrajapinnassa.

Käyttösuunnitelmiin tulee sisällyttää talouden tasapainottamiseksi toteutettavat toiminnan sopeuttamis- ja tehostamistoimenpiteet ja ne tulee kohdentaa asianmukaisesti. **Käyttösuunnitelmiin ei saa jättää kohdentamattomia toimenpiteitä ja euroja.** Toimenpiteiden etenemisestä vastaavat henkilöt tulee nimetä. Mikäli toimenpiteet edellyttävät erillistä päätöksentekoa, tulee ne valmistella huolellisesti ja viivytyksettä päätöksentekoon. Toimenpiteiden etenemistä ja niiden vaikutusten toteutumista seurataan kuukausiraportoinnin ja osavuosikatsausten yhteydessä.

Käyttösuunnitelmista päättäminen palvelualueilla

Lautakunnat kohdentavat käyttösuunnitelmissa ja investointien hankesuunnitelmissa talousarviossa palvelualueelle osoitetut määrärahat ja tuloarviot eri palveluprosesseille ja tarvittaessa tarkemmalle tasolle. Käyttösuunnitelmissa ja investointien hankesuunnitelmissa tulee ilmetä sitovuustaso käyttösuunnitelman hyväksyvään toimielimeen nähden, jotta toimielimen on mahdollista seurata asettamiensa tavoitteiden toteutumista. Käyttösuunnitelmia laadittaessa lautakuntien ja tilivelvollisten viranhaltijoiden on huolehdittava, että palvelualueen toiminta suunnitellaan valtuuston päättämien määrärahojen ja tuloarvioiden puitteissa ja että palvelualueille asetettavat osatavoitteet eivät ole ristiriidassa talousarviossa päätettyjen tavoitteiden kanssa.

Käyttösuunnitelmassa asetetut osatavoitteet, osamäärärahat ja osatuloarviot sitovat toimielimen alaista viranhaltijaa ja työntekijää samalla tavoin kuin muukin toimielimen tekemä päätös. Lautakunnat ja tilivelvolliset viranhaltijat ovat vastuussa päätettyjen tavoitteiden toteuttamisesta.

Valtuuston päättämä talousarvio vuodelle 2017:

Kv:n päätös	Toimintatuotot	Toimintakulut	Toimintakate
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue (Bruttositovat määrärahat)	1 451 298	-15 763 209	-14 311 911
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Liikuntapaikat			-10 294 471
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Kansalaisopisto			-3 068 060
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Kaupunginteatteri			-4 636 648
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Musiikkitoimi			-3 048 989
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue yhteensä			-35 360 079

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen käyttösuunnitelmaan sisältyvän n. -0,65 M€ euromääräisen haasteen toteuttaminen:

Kirjastopalvelut n. -109 000 €:

- Henkilöstösäästöillä (kirjastotoimenjohtajalta jäävä asiakas- ja kokoelmapäällikön tehtävä sisäiseen hakuun, hoitovapaan sijaisuutta ei täytetä, pienten kirjastojen, joissa työskennellään yksin, kesäsijaisuuksia ei täytetä, mikäli palkkakustannukset menevät kirjaston budjetista ja nämä kirjastot suljetaan lomien ajaksi, mahdollisia kirjastojen sulkemisia lyhempien sairauslomien ajaksi).
- Aineistosäästöillä (laki tuo aineistoon e-aineistovelvoitteen, tämä hoidetaan aineistorahan sisällä, mutta aineistorahan taso lasketaan edellisten vuosien tasosta).
- Säästöt atk:ssa uuden verkkokirjaston myötä
- Pitkän tähtäimen suunnitelmana aloitetaan kirjastoverkoston tarkastelu tulevien vuosien varalle.
-

13.12.2016

Museopalvelut n. -60 000 €:

- Leikkaukset karsivat sisältöjen tuottamista, erityisesti näyttelytoimintaa
 - Näyttelytoimintaan on käytetty vuosittain 60 000 – 70 000 €
 - Museoiden pääsymaksutulot ja museokauppa n. 180 000 €
- Leikkaukset kohdistuvat asiakkaille tarjottaviin palveluihin ja asiakasmääriin ja vaarantavat vastaavasti tulonhankinnan
- Leikkaukset vaikeuttavat palveluihin liittyvää yhteistyötä ja kehittämistoimintaa (esim. kohderyhmäpalvelut, monialaiset hyvinvointipalvelut, museoiden välinen näyttely-yhteistyö)

Liikuntapaikkapalvelut n. -55 000 €:

- Sopeutetaan lisäämällä tuloja ja vähentämällä palveluiden ostoista ja aineiden ja tarvikkeiden hankinnoista.
- Keskuskentän pääomavuokran korotuksen (-140 000 €) kattamiseksi saatiin lisämääräraha kv:n päätöskokouksessa.

Kansalaistoiminnan aktivointiyksikkö n. -60 000 €:

- Kansalaisjärjestöjen avustusten vähentäminen, kv:n päätökset monivuotisista sopimuksista ja avustustason nostosta leikkaavat muilta järjestöiltä 33 000€ (Riisa -28 000, FIM -5 000 €).
- Alavan tilojen irtisanominen 1.6.2017 alkaen 30 000 €.
- Asukastupien toiminta-aikojen supistaminen ja osan tuvista mahdollinen sulkeminen

Kansalaisopisto n. -66 000 €:

- Puistokartanon tilojen käytön tehostaminen ja tilavuokrien korotus 1.1.2017 alkaen 20 - 30 % (n. 10 000 €).
- Kurssitarjonnan vähentäminen koko opiston alueella, joka tarkoittaa myös valtionosuuksien voimakasta vähenemistä (sopimuskuntia lukuun ottamatta). Painopiste vähiten tuloja tuottavilla kursseilla (50 000 €).
- Hallinnon tilojen vähentäminen maaseutualueilla (n. 6 000 €).

Teatteri n. -100 000 €:

- Lipputulotavoitteeseen pääseminen on tärkeintä – ohjelmistosisältö, markkinointi, lipunmyynnin tehostaminen ja hinnoittelu, kilpailutilanne jne. vaikuttavat.
- Menoista n. 90 % on kiinteitä kustannuksia (henkilöstökulut, kiinteistön vuokra), joten vaikuttavia menoleikkauksia on vaikea tehdä. Tiukalla kulukurilla varmistetaan kuitenkin, että menot eivät ylitä.
- Kustannustehokkaat tuotannot, omien ensi-iltojen ja vierailuesitysten määrien optimointi.

13.12.2016

Musiikkikeskus n. -200 000 €:

- Tulotavoitetta nostetaan 67 000 €
- Vakinaisen henkilöstön palkkauskustannuksista vähennetään 50 000 €, avoimeksi jääviä tehtäviä ei täytetä kokoaikaisesti
- Tilapäisten taiteilijoiden palkka- ym. kustannuksista vähennetään 45 000 €
- Muut palvelut, vähennys 34 000 € (markkinointi, matkat, majoitus, päivärahat, ym.)
- Aineet, tarvikkeet 4 000 €

Lautakunnan päätöstä edellyttävät tuottavuustoimenpiteet tuodaan erikseen lautakuntaan päätettäväksi ja vaikutusten arviointi tehdään ko. päätöksen yhteydessä.

Käyttömaksuja ja –taksoja tarkistetaan lautakunnan tekemien linjausten mukaisesti. Toimintasäännön mukaan palvelupäälikkö päättää tehtäväalueensa asiakas- ja muista maksuista lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Kaikkien brutto- ja nettositovien yksiköiden osalta talousarviossa pysyminen edellyttää toiminnan tehostamista henkilöstötyön tuottavuuden kautta ja toimintamenojen karsimista. **Käyttösuunnitelma ei sisällä kohdentamattomia sopeutuksia.**

Käyttösuunnitelman laskentaperusteet:

Palkkamenojen budjetoinnissa on otettu huomioon voimassa olevat sopimukset ja kiky-sopimuksen vaikutukset (lomarahaleikkaus n. 0,24 M€, eläkevakuutusmaksujen ja sivukulujen muutos n. 0,42 M€ ja laskennallinen työajan pidennyksen vaikutus n. 0,21 M€, yhteensä n. 0,87 M€). Henkilöstösivukulut ovat vuonna 2017 seuraavat: sosiaaliturvamaksu 1,18 %, työttömyysvakuutusmaksu 3,42 %, tapaturmavakuutusmaksu 0,59 % ja KUEL-maksu 16,90 %. Varhaiseläkemenoperusteinen varhe-maksu ja eläkemenoperusteinen maksu on varattu eläkevakuutuksen ilmoittamien määrien mukaisena.

Sisäiset vuokrat on budjetoitu tilakeskuksen kanssa tehtyjen vuokrasopimusten mukaisina, vuokriin ei sisälly yleiskorotusta, korotukset aiheutuvat tila- ym. muutoksista.

Henkilöstö

Palvelualueiden käyttösuunnitelmaan sisältyy henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jossa henkilöstölaskelman lisäksi määritellään henkilöstötyön tavoitteet ja periaatteet sekä laaditaan koulutussuunnitelma.

Vuoden 2017 investoinnit:

- Kalustohankintoihin -600 000 €
- Taidemuseon taidehankintoihin -50 000
- Yhdyskuntarakentaminen/Liikuntapaikat -1 845 000 €
- Yhdyskuntarakentaminen/Lähiliikuntapaikat -30 000 €
- Tilakeskus/peruskorjaus: Nilsiä kirjasto tulot 0,247 M€ ja menot -0,395 M€, Kuopion musiikkikeskus -0,65 M€, Kuopion museo -0,5 M€ (suunnitteluraha)
- Tilakeskus/uudisrakentaminen: Lippumäen kuplahalli -2,0 M€

Liitteenä on hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen käyttösuunnitelma vuodelle 2017.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

1. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen käyttösuunnitelman, jossa toimintakatteet jakautuvat avain- ja palveluprosesseittain bruttositovien ja nettositovien yksiköiden osalta seuraavasti:

KS-2017	Toimintatuotot	Toimintakulut	Toimintakate	Ks-2017 sisältyvä eurohaaste / sopeutustarve
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue (Bruttositovat määrärahat)	1 451 298	-15 763 209	-14 311 911	-229 000
Kirjastopalvelut	824 696	-6 502 849	-5 678 153	-109 000
Museopalvelut	357 842	-3 281 938	-2 924 096	-80 000
Kansalaistoiminnan aktivointiys.	262 511	-5 541 438	-5 278 927	-60 000
Johdon tukipalvelut	6 249	-436 984	-430 735	
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Liikuntapaikat			-10 294 471	-55 000
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Kansalaisopisto			-3 068 060	-66 000
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Kaupunginteatteri			-4 636 648	-100 000

13.12.2016

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / Musiikkitoimi			-3 048 989	-200 000
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue yhteensä			-35 360 079	-650 000

1. Lautakunta päätti kokouksessaan 22.11.2016 esittää kaupunginhallitukselle, että hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle osoitetaan kh:n kehittämisrahasta nykyisen palveluverkoston ja palvelutason säilyttämiseksi 650 000 €. **Mikäli kaupunginhallitus ei myönnä esitettyä 650 000 € lisämäärärahaa tai lisämääräraha myönnetään pienempänä, sopeutustoimenpiteet tuodaan lautakunnan uudelleen käsittelyyn, viimeistään helmikuun kokoukseen.**

2. Lautakunta oikeuttaa palvelualuejohtajan päättämään kalustoinvestointimäärärahan (-600 000 €) yksityiskohtaisemmasta käyttötarkoituksesta ja jaosta avain- ja palveluprosesseille, sekä oikeuttaa museokeskuksen päällikön (tai hänen poissa ollessaan taidemuseon museonjohtajan tehtävien osalta sijaisena toimivan taidemuseon intendentin) päättämään taidehankintamäärärahasta (-50 000 €). Hankintavaltuudet on määritelty toimintasäännössä ja hankinnoissa noudatetaan hankintaohjeita.

Yhdyskuntarakentamisen osalta hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyy palvelualueiden johtosäännön mukaan toteuttamisohjelmat. Investointien toteuttamisesta vastaa kaupunkiympäristön palvelualue. Liikuntapaikat ja lähiliikuntapaikat suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä katujen, puistojen, yleisten alueiden, vesijohtojen ja viemäreiden kanssa, joten osa kohteista on järkevää toteuttaa samanaikaisesti. Lautakunta hyväksyy yhdyskuntarakentamisen kohdeluettelon kohteet (ei euroja). Kohdeluettelo on vielä tässä vaiheessa suunnitelma, johon voi tulla muutoksia vuoden varrella, merkittävät muutokset tuodaan hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan käsittelyyn.

3. Lautakunta oikeuttaa palvelualuejohtajan tekemään mahdollisia määrärahasiirtoja avainprosessien välillä ja asiakkuusjohtajat palveluprosessien välillä.

Liitteet

8 8370/2016 Käyttösuunnitelma 2017

Valmistelija

Raija Heinonen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Asiakkuusjohtajat

puh. 044 718 4221

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen talousarvio 2017 (kv. 14.11.2016)	1
KS-2017 materiaali:	
Avainprosessien toimintaympäristöjen kuvaus, toiminnan painopisteet sekä toiminnalliset tavoitteet	
• Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	14
• Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	19
• Taidepalvelut	27
Tuloslaskelmat palveluprosesseittain (brutto- ja nettositovat yksiköt)	31
Mittarit ja suoritteet	40
Henkilöstösuunnitelma	42
Investoinnit	
• Investointiosan erittely	43
• Yhdyskuntarakentamisen kohdeluettelo	45
Talousarvion sitovuus	52

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Toiminta-ajatus

Palvelualue kehittää asukkaiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja toimintaympäristöjä sekä edistää kaupungin vetovoimaisuutta. Kulttuuri- ja liikuntapalveluilla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Palveluiden järjestäminen jakaantuu omatoimiseen ja ohjattuun hyvinvointia edistävään toimintaan sekä taidepalveluihin.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut ja yhteistyötahot tarjoavat monipuoliset toimintaympäristöt sekä mahdollisuudet ja olosuhteet omatoimiselle tekemiselle, kokemiselle, tiedonhauille ja harrastamiselle. Kaupungin omia palveluita tuottavat kirjastolaitos, museokeskus sekä liikuntapaikat.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut aktivoivat yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa kaupunkilaisia toimimaan oman ja toistensa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Kaupungin omia palveluita tuottavat kansalaistoiminnan yksikkö sekä kansalaisopisto.

Taidepalvelut edistävät Kuopion ja ympäristökuntien asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia järjestämällä teatteri-, musiikki- ja muita kulttuurielämyksiä ja tapahtumia. Kaupungin omia palveluita tuottavat kaupungin-teatteri ja musiikkikeskus.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Asukasmäärän kasvu ja kuntaliitoksen myötä laajentunut alue sekä ikääntyneiden suhteellisen osuuden lisääntyminen luovat haasteen palveluiden järjestämiselle. Lasten ja nuorten tukeminen aktiiviseksi kansalaiseksi vaatii yhteistyötä eri toimijoilta ja palvelualueiden välillä. Kumppanuuteen perustuvien yhteistyöverkostojen rakentaminen on välttämätöntä kaupungin talouden kiristyessä. Ennaltaehkäisy, varhainen tukeminen ja moniammatillinen yhteistyö ovat keskeisiä keinoja. Kaikessa kehittämisessä tulee huomioida kunta-, maa- ja sote -uudistus sekä sen jälkeen kuntiin jäävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus.

Juankosken liittyminen Kuopioon toteutuu vuoden 2017 alusta.

Sisäliikuntasuunnitelman mukaisesti tavoitteena on jatkossa löytää uusia toimintamalleja, joissa siirrytään osin liikuntatilojen omistamisesta ja rakentamisesta liikunnan harrastajien kohdennettuun ja harkinnan varaiseen tukemiseen ja siten mahdollistetaan uusien käyttäjätarpeiden mukaisten liikuntatilojen syntyminen liikuntatoimijoiden itsenä tai yritysten toimesta.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ulkoilu- ja virkistysyksikön tehtävistä suurin osa siirtyy kaupunkiympäristön palvelualueelle vuoden 2017 alusta lukien.

Kuopion laajat maaseutualueet asettavat suuria haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden järjestämiselle. Koska maaseutualueilta on poistunut monia palveluita, on jatkossa tärkeää laajalla eri toimijoiden (kirjasto, terveystoimet, nuorisotyö, hyvinvointi) yhteistyöllä ja mm. asukastupatoiminnan kautta saada alueen asukkaille yhteistä kokoontumistilaa ja aktivoivaa toimintaa. Vapaaehtois-/ vertaisohjaajatoiminta ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on avainasemassa. Kehittämisen kannalta olennaista on olemassa olevien ja uusien hankkeiden hyödyntäminen.

Taidepalveluissa otetaan huomioon väestön ikärakenteen muutokset, yleinen taloudellinen tilanne sekä asiakkaiden vaatimustason ja odotusten muutokset. Taidepalveluihin tarvitaan lisää uusia asiakkaita. Musiikkikeskus valmistelee toiminnan siirtämistä Musiikkikeskuksen remontin ajaksi 1.1. – 31.8.2018 väistötiloihin.

Tapahtumat on nostettu kaupungin yhdeksi painopisteeksi kaupungin vetovoima- ja elinvoimatekijöissä. Kilpailu tapahtumista kovenee ja tapahtumien haun sekä valmistelun aikajänne pitenee. Tapahtuma-alaa koskevia tavoitteita ja linjauksia on tehty Kuopion kehittäminen tapahtumakaupunkina vuoteen 2025 – ohjelmassa. Valtuuston päätöksen mukaisesti tapahtumapalvelut siirtyvät 2017 alusta lukien elinvoima- ja konsernipalveluihin.

Tuottavuutta lisäävät toimenpiteet

- Organisaatioiden välistä yhteistyötä tiivistetään hyödyntäen henkilöstön eläköitymistä sekä lähtövaihtuvuus.
- Yhdistetään liikuntapaikkapalvelut ja ne ulkoilu- ja virkistyspalvelut, jotka eivät siirry kaupunkiympäristön palvelualueelle
- Kehitetään liikuntapaikkapalveluita siten, että toimintamalli mahdollistaa yksityisen palvelutuotannon kaupungin oman palvelutuotannon rinnalla.
- Hyvinvointipalveluiden tiedotusta, markkinointia ja viestintää kehitetään ja tehostetaan.
- Maksupolitiikkaa tarkistetaan palveluittain ja asiakasryhmittäin.
- Palveluverkosto ja -taso mukautetaan käytettävissä olevien resurssien tasolle.
- Omatoimikirjastoratkaisuilla (Jynkän kirjasto) lisätään aukioloaika.
- Avustukset kohdennetaan kaupungin tavoitteiden mukaisesti.
- Palvelualueen talousarviosuunnittelussa ei kaikilta osin ole ollut osoittaa keinoja kaupunginhallituksen päättämään talousarvioraamiin pääsemiseksi. Käyttösuunnitelma vaiheeseen jää noin 0,8 M€ euromääräinen haaste. Tämä voi muodostaa osittaisen riskin talousarvion toteutumiseen. Lisääntynyt työaika pyritään hyödyntämään työajan suunnittelulla ja arvioitaessa tarvetta täyttää vapautuvia tehtäviä tai palkata sijaisia. Lomarahaleikkauksen lisäksi muita sopeuttamistoimenpiteitä henkilöstöön ei ole suunnitteilla. Talousarvioon pääseminen edellyttää, että myös konserniyhtiöiden sopimushinnoittelussa huomioidaan KiKy-sopimuksen vaikutukset. Maksujen korotukset ja verkostoon kohdistuvat supistukset voivat tulla mahdollisiksi, mikäli kustannuksia ei saada alennettua konserniyhtiöiden hinnoittelussa.

Toiminnan painopisteet

Hyvinvointipalveluiden palvelutuotteita ja tarjontaa koskevaa tiedotusta, markkinointia ja viestintää kehitetään siten, että asiakasmääriä eri palveluissa saadaan lisättyä.

Kirjastossa toiminnan tavoitteena on asiakkuuksien ja asiakasmäärien kasvattaminen siten, että kaikki kirjastopalveluista hyötyvät saataisiin palvelun piiriin. Tavoitteena mm. verkkokirjaston uudistaminen mobiilitoimivaksi ja automaation hyödyntäminen palvelujen parantamiseksi. Museokeskuksen toiminnassa painotetaan kaupungin strategian mukaisesti asiakaslähtöisiä, osallistavia ja ennaltaehkäiseviä palveluita, toiminnassa painotetaan yhteistyötä ja verkostoitumista.

Liikuntapaikkaverkoston laajuus ja hoitotaso mitoitetaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Palveluverkostoa kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti resurssien puitteissa. Liikuntapaikkapalveluissa sekä ulkoilu- ja virkistyspalveluissa toimintamallin, työnjaon eri toimijoiden välillä, toimintatapojen yhtenäistämisen ja yhteistoiminnallisuuden kehittäminen jatkuu vuoden 2017 aikana.

Kulttuurin ja liikunnan aktivoinnissa tarvelähtöinen toiminta kohdistetaan niille asiakasryhmille, joissa toimenpiteiden vaikuttavuus on suurin sekä talouden, että hyvinvoinnin kannalta arvioituna, mm. ikäihmiset, lapset ja nuoret, erityisryhmät, työttömät, syrjäytymisvaarassa olevat. Aktivoidaan paikallisia toimijoita yksittäisistä ihmisistä järjestöihin toimimaan palveluiden tuottajina. Kohdennetaan toimintamalleja esim. sosiaali- ja terveyspalveluiden, etsivän nuorisotyön toimijoiden kanssa.

Kansalaisopiston painopisteenä ovat kansalaisopistotoiminnan laadun kehittäminen, yhteistoimintakuntien ja Kuopion kansalaisopistotarjonnan tarvelähtöinen suunnittelu sekä edelleen ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen.

Kaupunginteatterin ja kaupunginorkesterin yhteistyö jatkuu ja taidelaitosten lipunmyyntiä kehitetään edelleen muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Toiminnan painopisteiden vaikutukset osaamis- ja henkilöstötarpeeseen sekä henkilöstövaikutukset

Kirjastoissa rutiinitehtävä siirtyvät yhä enemmän verkkopalveluilla ja automaatiolla hoidettavaksi. Kirjastotyössä tulevat yhä enemmän painottumaan aineisto- ja sisältöosaaminen, eri-ikäisten ja erikielisten, eri kulttuureista tulevien asiakasryhmien monipuolisen lukutaidon sekä tietoon pääsyn opastaminen.

Asukastuville tarvitaan vastuuhjaajia kaupungin uudelleen sijoitettavista työntekijöistä, tällä toimenpiteellä kaupunki säästää varhe-maksuissa pidemmällä aikavälillä.

Henkilöstövaikutukset:

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen henkilötyövuosien määrä pysyy ennusteen mukaan suunnilleen samalla tasolla kuin kuluvana vuonna (n. 414 htv). Juankosken kuntaliitos kasvattaa henkilöstön määrää 1 htv:lla.

Avainprosessien henkilöstömäärissä voi tapahtua jonkin verran muutoksia. Henkilöstön eläköitymisen yhteydessä tehtäviä pyritään järjestelemään siten, että vakansseja voidaan jättää täyttämättä. Asukastupaohjaajien määrä ei tule kasvamaan, neljä jo toistaiseksi valittua ohjaajaa jatkaa ensi vuonna.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Kirjastossa automaation hyödyntäminen muuttaa palveluprosesseja, vähentää rutiinityötä sekä mahdollistaa työn painottumisen asiantuntijuutta ja vuorovaikutusta edellyttäviin tehtäviin. Henkilöstön osaamisen lisääminen ja osaamisvaatimusten muuttumisen huomioiminen mahdollisissa rekrytointitilanteissa on tärkeää toimintaympäristön haasteisiin vastaamiseksi.

Luovan ja ammattitaitoisen taiteellisen henkilökunnan saaminen riippuu olennaisesti Kuopion kaupungin ja sen taidepalvelujen vetovoimaisuuden kehityksestä.

Rekrytoinneissa hyödynnetään ensisijaisesti kaupungin omaa, olemassa olevaa henkilöstöä sijoittamalla mahdollisuuksien mukaan avoinna oleviin tehtäviin.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Kaikissa palveluissa tutkitaan kolmannen sektorin ja elinkeinoelämän mahdollisuudet tuottaa palvelu tai osallistua palvelukumppanuuteen palvelu- ja hankintaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Palvelukumppanuutta on mm. liikunta-, ulkoilu- ja virkistysalueiden hoidossa sekä asukastupatoiminnassa.

Taidepalveluissa vierailevien taiteilijoiden työpanosta täydennetään edelleen ostopalveluina. Tiloja vuokraamalla taidepalvelut tukee luovaa taloutta ja liike-elämää ja päinvastoin.

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU			
4. Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne			
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Yhteistyöhakuinen ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja koulutusta ja tapahtumia tuodaan vahvemmin esille kaupungin vetovoima- ja elinvoimatekijänä.	Hyvinvointipalveluiden markkinointia ja viestintää tehostetaan. Haetaan mukaan hallituksen kärkihankkeisiin ja laajennetaan yhteistyötä.	Hyvinvointiohjelma
2. ASUKKAAT JA PALVELUT			
4. Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne			
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Lähiöiden ja keskustajamien omaleimaisuus ja täydennysrakentaminen	Täydennysrakentamisen edistämistä jatketaan. Kehitetään asukkaat osallistavaa kokonaisvaltaista lähiökehittämistä.	Asukkaiden osallistaminen kaupunkiympäristön suunnitteluun otetaan osaksi Kuopion lähidemokratiamallia.	Kasvuohjelma

5. Asiakslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen hyvinvointimarkkinoinnin ja -tiedotuksen keinoin. Kansalaisjärjestöjen toimintaa ohjataan avustettavan toiminnan osalta kaupungin strategian mukaisesti. Järjestöavustuksia kohdennetaan Suomi 100-tapahtumiin.	Hyvinvointiohjelma
	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Kaikissa toiminnoissa ja palveluissa painotetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja ennaltaehkäisyä.	Hyvinvointiohjelma
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Tarjotaan mahdollisuus jatkaa kaupungin uudelleen sijoitettavien työntekijöiden työllistymistä asukastupaohjaajiksi. Tämän toimenpiteen edellytyksenä on resurssien saaminen talousarvioon.	Hyvinvointiohjelma
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Osallistutaan kunta-, maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun. Kehitetään omaa toimintaa tavoitteen suuntaan yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.	Hyvinvointiohjelma
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Yksityisten palveluiden käytön mahdollisuuksia julkisten palveluiden rinnalla kehitetään.	Hyvinvointiohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ			
6. Tasapainoinen talous			
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tilojen käyttöastetta ja palveluiden asiakasmäärää pyritään lisäämään kehittämällä tilojen yhteiskäyttöä, palvelutuotteita ja markkinointia.	Tuottavuusohjelma
Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakkoarviointi.	Valtiolta mahdollisesti tulevat normi- ja velvoitehelpotukset huomioidaan palveluiden tuottamisessa.	Tuottavuusohjelma
7. Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus			
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostoissa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Sidosyksikköhankintojen sopimuksia kehitetään tavoitteellisuuden ja kustannustehokkuuden edistämiseksi.	Tuottavuusohjelma
8. Määrätietoinen johtaminen			
Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Palvelutuotannon suunnittelussa huomioidaan työssä oppiminen, työelämän valmiuksia vahvistavan toiminnan ja työllistymisen mahdollisuuksien tarjoaminen. Henkilöstön osaamista hyödynnetään sisäisen liikkuvuuden tehostamisella. Vastuualueiden henkilöstön koulutussuunnitelmat ovat ajan tasalla ja henkilöstön osaamisen vahvistumista seurataan säännöllisesti.	Henkilöstöohjelma

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähteen sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/HTV vähenevät.	Laaditaan työyksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat sekä seurataan ja arvioidaan sovittujen toimenpiteiden toteutumista. Työyksikköjen hyvinvointisuunnitelmista tehdään vastualueittain koosteet ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan palvelualueen johtoryhmissä osavuosikatsausten yhteydessä. Suunnitelmien toteutumisesta informoidaan myös palvelualueen lautakuntaa.	Henkilöstöohjelma
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yrityselmä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan aktiivisesti strategiatyöhön.	Henkilöstöohjelma
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Toteutetaan kaupungin hyväksymää palkkausjärjestelmää hyväksytyn talousarvion puitteissa. Palvelualueella jatketaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaista työnvaativuuden arvioinnin kehittämistä ja tehtäväkuvien määrittämistä. Kannustavan palkkauksen periaatteita käytetään talousarvion puitteissa.	Henkilöstöohjelma
Osaavan työvoiman tarjonta	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Henkilöstösuunnitelmat laaditaan siten, että osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita. Työyhteisöjen kehittäminen hyväksi työpaikaksi (monipuoliset työnkuvat, jaksamista tukeva TYHY-toiminta, tva-tarkastelut). Rekrytointia kehitetään edelleen ja rekrytoinneissa pyritään huomioimaan myös sisäisen liikkuvuuden ja uudelleensijoittamisen mahdollisuudet.	Henkilöstöohjelma

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

(Bruttositovat määrärahat)

TULOSLASKELMAOSA	TP 2015 €	TA+TAMU 2016 €	TA 2017 €	Muutos-% Ta16-Ta17
Myyntitulot	1 142 038	1 251 640	505 540	-59,6 %
Maksutulot	340 044	346 150	336 950	-2,7 %
Tuet ja avustukset	452 784	348 702	260 207	-25,4 %
Vuokratulot	72 662	97 559	59 700	-38,8 %
Muut toimintatulot	229 268	312 631	288 901	-7,6 %
TOIMINTATULOT	2 236 795	2 356 682	1 451 298	-38,4 %
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-5 317 393	-5 189 848	-5 186 219	-0,1 %
Henkilösivukulut				
Eläkemenot	-1 240 934	-1 238 858	-1 148 062	-7,3 %
Muut henkilösivumenot	-291 859	-336 983	-270 184	-19,8 %
Henkilöstömenot yhteensä	-6 850 186	-6 765 689	-6 604 465	-2,4 %
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-255	-2 000	-4 000	100,0 %
Muut palvelujen ostot	-2 406 156	-2 535 561	-1 397 415	-44,9 %
Palvelujen ostot yhteensä	-2 406 412	-2 537 561	-1 401 415	-44,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-974 013	-1 003 545	-829 487	-17,3 %
Avustukset	-3 150 892	-3 078 450	-3 184 800	3,5 %
Vuokramenot				
Sisäiset vuokrat yhteensä	-3 549 341	-3 598 858	-3 643 657	1,2 %
Muut vuokrat yhteensä	-88 602	-60 690	-59 840	-1,4 %
Vuokramenot	-3 637 943	-3 659 548	-3 703 497	1,2 %
Toiminnan muut menot	-22 638	-16 721	-39 545	136,5 %
TOIMINTAMENOT	-17 042 084	-17 061 514	-15 763 209	-7,6 %
TOIMINTAKATE	-14 805 289	-14 704 832	-14 311 911	-2,7 %

Bruttositovien avainprosessien talousarvio sekä tuottojen ja menojen %-osuus (1 000 euroa)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen bruttositovat avainprosessit	TA 2017 Tulot	TA 2017 Menot	TA 2017 Toiminta- kate	Toiminta tuottojen % osuus	Toiminta kulujen % osuus
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	1 183	-9 785	-8 602	81,5 %	62,1 %
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	263	-5 541	-5 279	18,1 %	35,2 %
Taidepalvelut	0	0	0	0,0 %	0,0 %
Johdon tukipalvelut	2	-313	-311	0,1 %	2,0 %
Tapahtumapalvelut	4	-124	-120	0,3 %	0,8 %
Yhteensä	1 451	-15 763	-14 312	100 %	100 %

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE / LIIKUNTAPAIKAT

(Nettositovuus)

TULOSLASKELMAOSA	TP 2015 €	TA+TAMU 2016 €	TA 2017 €	Muutos-% Ta16-Ta17
Myyntitulot	80 764	63 912	63 912	0,0 %
Maksutulot	1 372 554	1 410 611	1 790 611	26,9 %
Tuet ja avustukset	13 857	13 159	13 159	0,0 %
Vuokratulot	1 304 151	1 511 000	1 511 000	0,0 %
Muut toimintatulot	8 541	30 000	68 145	127,2 %
TOIMINTATULOT	2 779 868	3 028 682	3 446 827	13,8 %
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-1 619 226	-1 724 443	-1 701 399	-1,3 %
Henkilösivukulut				
Eläkemenot	-468 305	-505 687	-483 026	-4,5 %
Muut henkilösivumenot	-90 544	-112 189	-90 069	-19,7 %
Henkilöstömenot yhteensä	-2 178 075	-2 342 319	-2 274 494	-2,9 %
Palvelujen ostot				
Muut palvelujen ostot	-1 913 862	-2 026 323	-2 279 022	12,5 %
Palvelujen ostot yhteensä	-1 913 862	-2 026 323	-2 279 022	12,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189 224	-218 048	-445 048	104,1 %
Avustukset	-404 999	-405 590	-405 590	0,0 %
Vuokramenot				
Sisäiset vuokrat yhteensä	-7 004 628	-7 158 540	-7 837 935	9,5 %
Muut vuokrat yhteensä	-4 075	-55 405	-55 405	0,0 %
Vuokramenot	-7 008 703	-7 213 945	-7 893 340	9,4 %
Toiminnan muut menot	-11 086	-31 093	-443 804	1327,3 %
TOIMINTAMENOT	-11 705 950	-12 237 318	-13 741 298	12,3 %
TOIMINTAKATE	-8 926 082	-9 208 636	-10 294 471	11,8 %

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE / KANSALAIISOPISTO

(Nettositovuus)

TULOSLASKELMAOSA	TP 2015 €	TA+TAMU 2016 €	TA 2017 €	Muutos-% Ta16-Ta17
Myyntitulot	723 503	775 459	480 189	-38,1 %
Maksutulot	1 298 031	1 289 160	1 346 065	4,4 %
Tuet ja avustukset	60 730	14 239	14 239	0,0 %
Vuokratulot	42 416	48 050	48 000	-0,1 %
Muut toimintatulot	604	400	400	0,0 %
TOIMINTATULOT	2 125 284	2 127 308	1 888 893	-11,2 %
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-2 703 814	-2 781 154	-2 734 074	-1,7 %
Henkilösivukulut				
Eläkemenot	-827 427	-614 364	-607 872	-1,1 %
Muut henkilösivumenot	-150 345	-178 164	-141 902	-20,4 %
Henkilöstömenot yhteensä	-3 681 587	-3 573 682	-3 483 848	-2,5 %
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-78 053	-200	-200	0,0 %
Muut palvelujen ostot	-318 210	-311 632	-316 472	1,6 %
Palvelujen ostot yhteensä	-396 263	-311 832	-316 672	1,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 938	-88 334	-88 393	0,1 %
Avustukset	-99 681	-77 092	-46 193	-40,1 %
Vuokramenot				
Sisäiset vuokrat yhteensä	-899 597	-908 593	-911 381	0,3 %
Muut vuokrat yhteensä	-80 705	-92 744	-91 944	-0,9 %
Vuokramenot	-980 303	-1 001 337	-1 003 325	0,2 %
Toiminnan muut menot	-18 919	-16 812	-18 522	10,2 %
TOIMINTAMENOT	-5 297 691	-5 069 089	-4 956 953	-2,2 %
TOIMINTAKATE	-3 172 407	-2 941 781	-3 068 060	4,3 %

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE / KAUPUNGINTEATTERI

(Nettositovuus)

TULOSLASKELMAOSA	TP 2015 €	TA+TAMU 2016 €	TA 2017 €	Muutos-% Ta16-Ta17
Myyntitulot	12 589	13 050	13 050	0,0 %
Maksutulot	1 257 490	1 400 000	1 381 207	-1,3 %
Tuet ja avustukset	41 785	42 102	17 102	-59,4 %
Vuokratulot	157 222	110 000	135 000	22,7 %
Muut toimintatulot	99 918	95 000	95 000	0,0 %
TOIMINTATULOT	1 569 004	1 660 152	1 641 359	-1,1 %
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-2 912 994	-2 782 000	-2 736 607	-1,6 %
Henkilösivukulut				
Eläkemenot	-681 218	-680 422	-627 861	-7,7 %
Muut henkilösivumenot	-162 242	-190 853	-143 951	-24,6 %
Henkilöstömenot yhteensä	-3 756 454	-3 653 275	-3 508 419	-4,0 %
Palvelujen ostot				
Muut palvelujen ostot	-599 192	-534 302	-521 925	-2,3 %
Palvelujen ostot yhteensä	-599 192	-534 302	-521 925	-2,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-182 144	-179 700	-180 290	0,3 %
Vuokramenot				
Sisäiset vuokrat yhteensä	-1 745 576	-2 004 500	-2 004 500	0,0 %
Muut vuokrat yhteensä	-22 354	-28 000	-28 000	0,0 %
Vuokramenot	-1 767 930	-2 032 500	-2 032 500	0,0 %
Toiminnan muut menot	-25 550	-34 874	-34 873	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-6 331 270	-6 434 651	-6 278 007	-2,4 %
TOIMINTAKATE	-4 762 266	-4 774 499	-4 636 648	-2,9 %

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE / MUSIIKKITOIMI

(Nettositovuus)

TULOSLASKELMAOSA	TP 2015 €	TA+TAMU 2016 €	TA 2017 €	Muutos-% Ta16-Ta17
Myyntitulot	123 729	120 500	120 500	0,0 %
Maksutulot	428 287	367 500	367 500	0,0 %
Tuet ja avustukset	6 542	10 298	10 298	0,0 %
Vuokratulot	664 082	578 000	592 426	2,5 %
Muut toimintatulot	145 294	105 675	105 675	0,0 %
TOIMINTATULOT	1 367 933	1 181 973	1 196 399	1,2 %
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-2 232 607	-2 171 650	-2 150 204	-1,0 %
Henkilösivukulut				
Eläkemenot	-514 878	-456 828	-429 947	-5,9 %
Muut henkilösivumenot	-124 481	-140 557	-113 050	-19,6 %
Henkilöstömenot yhteensä	-2 871 966	-2 769 035	-2 693 201	-2,7 %
Palvelujen ostot				
Muut palvelujen ostot	-727 679	-572 807	-572 103	-0,1 %
Palvelujen ostot yhteensä	-727 679	-572 807	-572 103	-0,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 892	-54 987	-54 997	0,0 %
Vuokramenot				
Sisäiset vuokrat yhteensä	-887 216	-841 096	-846 087	0,6 %
Muut vuokrat yhteensä	-46 127	-39 000	-39 000	0,0 %
Vuokramenot	-933 343	-880 096	-885 087	0,6 %
Toiminnan muut menot	-52 518	-40 000	-40 000	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-4 698 398	-4 316 925	-4 245 388	-1,7 %
TOIMINTAKATE	-3 330 464	-3 134 952	-3 048 989	-2,7 %

Nettositovien osaprosessien talousarvio sekä tuottojen ja menojen %-osuus (1 000 euroa)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen nettositovat osaprosessit	TA 2017 Tulot	TA 2017 Menot	TA 2017 Toiminta- kate	Toiminta tuottojen % osuus	Toiminta kulujen % osuus
Liikuntapaikat	3 447	-13 741	-10 294	42,2 %	47,0 %
Kansalaisopisto	1 889	-4 957	-3 068	23,1 %	17,0 %
Kaupunginteatteri	1 641	-6 278	-4 637	20,1 %	21,5 %
Musiikkitoimi	1 196	-4 245	-3 049	14,6 %	14,5 %
Yhteensä	8 173	-29 222	-21 048	100 %	100 %

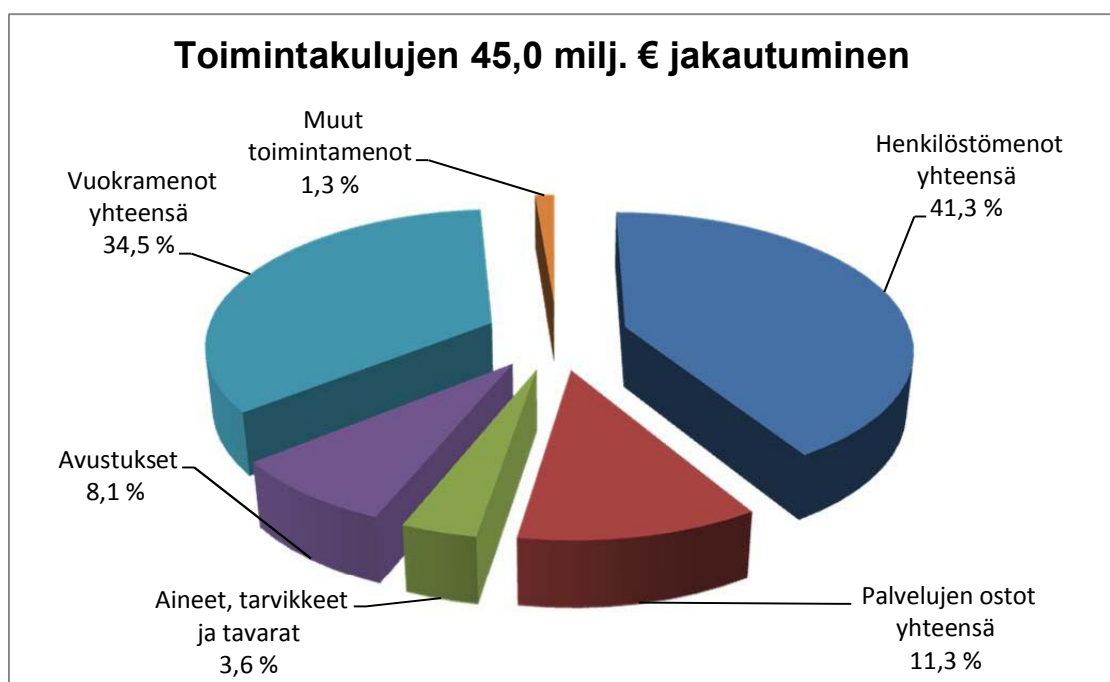
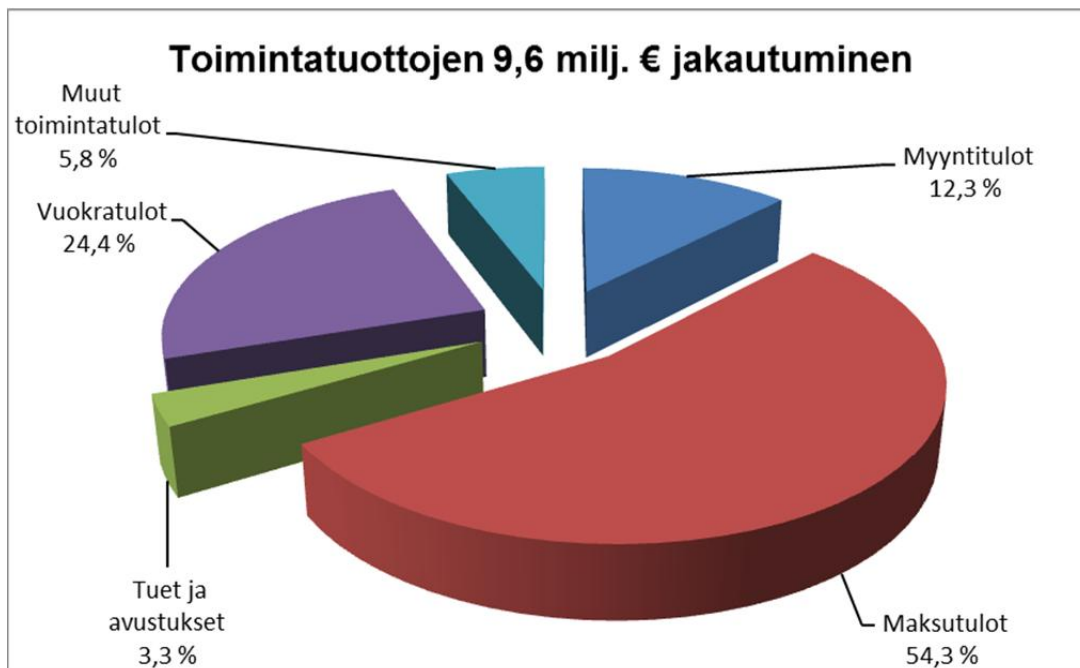
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE YHTEENSÄ

(Informatiivinen)

TULOSLASKELMAOSA	TP 2 015 €	TA+TAMU 2016 €	TPE 08/2016 €	TA 2017 €	Muutos-% Tpe16-Ta17
Myyntitulot	2 082 623	2 224 561	2 141 428	1 183 191	-44,7 %
Maksutulot	4 696 405	4 813 421	4 772 860	5 222 333	9,4 %
Tuet ja avustukset	575 698	428 500	578 795	315 005	-45,6 %
Vuokratulot	2 240 533	2 344 609	2 254 485	2 346 126	4,1 %
Muut toimintatulot	483 624	543 706	461 760	558 121	20,9 %
TOIMINTATUOTOT	10 078 884	10 354 797	10 209 328	9 624 776	-5,7 %
Henkilöstömenot					
Palkat ja palkkiot	-14 607 365	-14 649 095	-14 772 403	-14 508 503	-1,8 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-3 732 763	-3 496 159	-3 531 299	-3 296 768	-6,6 %
Muut henkilösivukulut	-819 471	-958 746	-963 067	-759 156	-21,2 %
Henkilöstömenot yhteensä	-19 159 599	-19 104 000	-19 266 769	-18 564 427	-3,6 %
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-78 308	-2 200	-200	-4 200	2000,0 %
Muut palvelujen ostot	-5 965 099	-5 980 625	-5 977 996	-5 086 937	-14,9 %
Palvelujen ostot yhteensä	-6 043 407	-5 982 825	-5 978 196	-5 091 137	-14,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 579 212	-1 544 614	-1 537 271	-1 598 215	4,0 %
Avustukset	-3 655 572	-3 561 132	-3 568 696	-3 636 583	1,9 %
Vuokramenot					
Sisäiset vuokrat	-14 086 358	-14 511 587	-14 489 408	-15 243 560	5,2 %
Muut vuokrat	-241 863	-275 839	-217 395	-274 189	26,1 %
Vuokramenot yhteensä	-14 328 221	-14 787 426	-14 706 803	-15 517 749	5,5 %
Muut toimintamenot	-130 712	-139 500	-121 109	-576 744	376,2 %
TOIMINTAKULUT	-44 896 723	-45 119 497	-45 178 844	-44 984 855	-0,4 %
TOIMINTAKATE	-34 817 840	-34 764 700	-34 969 516	-35 360 079	1,1 %

Vuosien 2015 ja 2016 tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2017 talousarviolukujen kanssa.

- Juankosken kuntaliitos (Juankosken ta-esitys) tulojen lisäys 0,04 milj. euroa ja menojen lisäys -1,06 milj. euroa.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Toiminta-ajatus

Omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden keskeisenä toiminta ajatuksena on tarjota monipuolinen toimintaympäristö, mahdollisuus ja olosuhteet omatoimiselle tekemiselle, kokemiselle, tiedonhauille ja harrastamiselle.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut käsittävät kirjastopalvelut, liikuntapaikkapalvelut, museopalvelut ja ulkoilu- ja virkistyspalvelut.

Kuopion kaupunginkirjasto tarjoaa asiakkailleen tietoa, taitoa ja tarinoita edistään hyvinvointia ja ehkäisten syrjäytymistä. Kirjastopalvelut edistävät yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimisen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta ja demokratiaa.

Liikuntapaikkapalvelut tuottavat laadukkaita sisä- ja ulkoliikuntapaikkapalveluja sekä näyttely-, messu- ja kokouspaikkapalveluita kaikille kuopiolaisille ja koko maakunnan asukkaille sekä yrityksille ja muille yhteisöille.

Museokeskus vastaa Kuopion kaupungin museopalveluista, jotka tuotetaan museoiden toiminta ajatuksiin perustuen, ottaen huomioon kunkin museoalan vaatiman erityisasiantuntemuksen ja alueellisia tehtäviä koskevat sopimukset.

Ulkoilu- ja virkistyspalveluiden yksikön toiminta ajatuksena on monipuolisten ja laadukkaiden ulkoilu- ja virkistyspalveluiden tuottaminen sekä Kuopion että koko maakunnan asukkaille, yrityksille ja muille yhteisöille.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kirjastolakia uudistetaan ja uuden lain on tarkoitus astua voimaan 1.1.2017. Uuden lain tavoitteena on uudistaa yleisiä kirjastoja koskeva lainsäädäntö vastaamaan yleisten kirjastojen toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Näiden muutosten mukaisesti kirjaston tehtäväksi esitetään sähköisten aineistojen tarjoaminen fyysisten rinnalla, palvelun tarjoaminen kaikille väestöryhmille, monipuoliseen luku- ja kirjoitustaitoon ohjaaminen, tilojen tarjoaminen oppimiseen, työskentelyyn, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan, yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen sekä yhteistyö muiden kirjastojen (mm. Celia-kirjasto, Monikielinen kirjasto) kanssa tehtävien hoitamisessa. Tehtävät vaativat resursoimista osaavaan henkilökuntaan ja monipuoliseen aineisto- ja palveluvalikoimaan. Kuopiossa haasteena ovat erikielisten kuntalaisten määrän lisääntyminen (erityisesti lapset, nuoret ja työ-ikäiset). Kuopiossa oli 2016 alussa 100 eri kansalaisuutta ja 2,4% väestöstä oli ulkomaalaisia, joista eniten venäläisiä, virolaisia ja myanmarilaisia. 432 oppilaalla on jokin muu äidinkieli kuin suomi, mikä tuo oman haasteensa lukutaidon edistämiseksi. Väestö myös vanhenee. Kuopiossa erityisesti yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa ennusteen mukaan miltei kaksinkertaiseksi vuoteen 2030. Tässä ikäryhmässä on paljon lukemisesteisiä, joille kirjastopalvelut tarjotaan yhdenvertaisesti esimerkiksi lukemisesteisten aineiston avulla ja Kirjoja kotiin -palvelun muodossa.

Liikuntapaikkapalvelut tuottavat liikuntapaikkapalveluita sisä- ja ulkoliikuntapaikoilla. Sisäliikuntapaikkakohteita ovat Kuopio-halli, Kuopion uimahalli, Lippumäen uima- ja jäähalli, Niiralan jäähalli, Studentia (kaupungin osittainen omistus), Nilsiä liikuntatalo ja väestönsuojien liikuntatilat. Lisäksi kuntosalit sijaitsevat Karttulassa, Nilsiässä, Riistavedellä ja Vehmersalmella. Ulkoliikuntapaikat käsittävät kattavan jääkiekko-, luistinrata-, nurmikenttä-, sorakenttä-, ulkokoripallokenttä- ja tenniskenttäverkoston. Lisäksi liikuntapaikkapalvelut hallinnoi Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskusta, Lippumäen liikuntakeskusta, Keskuskentän jalkapallostadionin kenttiä, Kuplahallia, Minna Canthin kaarihallia, Neulamäen FK-rataa, Puijon pesäpallostadionia, Puijon talviurheilukeskusta ja Sorsasalons ratsastuskeskusta. Keskuskentän kuplahalli on tarkoitus jatkossa korvata käyttäjätarpeen mukaisella Lippumäen liikuntakeskuksen alueelle sijoittuvalla ylipainehallilla. Puijon Golfkenttä poistui kaupungin ylläpitämästä palveluverkostosta vuonna 2016 ja tilalle tuli Puijon Frisbeegolfkenttä. Antikkalan laskettelukeskuksen yhteistoimintasopimus päättyi sopimuskauten 2015–2016 ja Antikkalan laskettelukeskus poistui kaupungin järjestämisvastuulla olevasta palveluverkostosta. Antikkalan laskettelu-keskus voi jatkaa toimintaa ulkoisen toimijan järjestämänä palveluna. Litmasen sorakenttä muutettiin vuoden 2016 aikana tekonurmipintaiseksi kentäksi.

Museokeskuksen muodostavat Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopion luonnontieteellinen museo ja Kuopion taidemuseo. Museokeskuksen museokohteita ovat Kuopion museo, Kuopion taidemuseo, Kuopion korttelimuseo, J.V. Snellmanin kotimuseo ja Maaningan kotiseutumuseo. Museokeskuksella on yhteinen hallinto ja museokohteiden asiakaspalvelusta huolehtiva henkilökunta. Museoiden toimintaan tuovat haasteita museoalan toimintalinjaukset ja valtakunnallinen ja alueellinen museoyhteistyö sekä kasvava vastuu koko maakunnan museopalveluista. Kustannustason nousu ja toimintaan jäävän määrärahan vähäisyys uhkaavat erityisesti näyttelytoimintaa sekä pidemmän aikavälin suunnittelua ja kehittämistyötä. Tulevaisuudenuhkana on palvelujen supistuminen säästötoimien seurauksena. Asiakaspalvelua ja aukioloaikoja on jo sopeutettu vakinaisen henkilöstömäärän mukaan.

Ulkoilu- ja virkistysyksikkö järjestää omatoimisen hyvinvointipalvelujen ulkoilu- ja virkistyspalveluita vesistöpalveluina: pienvenesatamat, puistovenepaikat, rantautumispaikat, retkisatamat, kalamajat, melontareitit, uimarannat ja -paikat sekä matonpesupaikat, puistopalveluina: leikkipaikat, lähiliikuntapaikat, koirapuistot, pieneläinhautausmaa ja viljelypalstat sekä maastopalveluina: ulkoilu- ja latureitit, luontopolut, ympärivuotiset kävelypolut, vaellusreitit, laavut, nuotiopaikat, näkö- ja lintutornit sekä maastopyöräily-, moottorikelkka-, ratsastus- ja pyöräilyreitit. Yksikkö kuuluu toiminnallisesti sen ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen omatoimisen hyvinvointipalvelujen liikuntapaikkapalvelujen sekä kaupunkiympäristön palvelualueen rakentamisen ja kunnossapitopalveluiden muodostamaan tilaajatiimiin, joka tilaa kaupungin tarvitsemat yhdyskuntatekniset rakentamis- ja kunnossapitopalvelut joko sisäisesti Kuopion kaupungin kuntatekniikkaliikelaitokselta tai ulkoisesti alan yrityksiltä tai muilta yhteisöiltä. Kaupungin säästö- ja sopeutustoimet vaikuttavat ulkoilu- ja virkistyspalveluiden palveluverkoston hoitoaikoihin ja hoitotasoon laskevasti sekä leikkipaikkaverkostoa supistavasti. Palvelualueuudistuksen jatkokehittämisessä ulkoilu- ja virkistyspalveluiden verkosto- ja ylläpito-vastuu on siirtymässä pääosin kaupunkiympäristön palvelualueelle.

Tuottavuutta lisäävät toimenpiteet

- Organisaatioiden välistä yhteistyötä tiivistetään hyödyntäen henkilöstön eläköityminen sekä lähtövaihtuvuus.
- Yhdistetään liikuntapaikkapalvelut ja ne ulkoilu- ja virkistyspalvelut, jotka eivät siirry kaupunkiympäristön palvelualueelle.
- Kehitetään liikuntapaikkapalveluita siten, että toimintamalli mahdollistaa yksityisen palvelutuotannon kaupungin oman palvelutuotannon rinnalla.
- Hyvinvoinnin edistämisen palveluiden tiedotusta, markkinointia ja viestintää kehitetään ja tehostetaan.
- Maksupolitiikkaa tarkistetaan palveluittain ja asiakasryhmittäin.
- Palveluverkosto ja -taso mukautetaan käytettävissä olevien resurssien tasolle
- omatoimikirjastoratkaisuilla (Jynkkä) lisää aukioloaikaa

Toiminnan painopisteet

Hyvinvointipalveluiden palvelutuotteita, tarjontaa tiedotusta, markkinointia ja viestintää koskeva kokonais-suunnitelma kehitetään siten, että asiakasmääriä eri palveluissa saadaan lisättyä.

Kirjastossa toiminnan tavoitteena on asiakkuuksien ja asiakasmäärien kasvattaminen siten, että kaikki kirjastopalveluista hyötyvät saataisiin palvelun piiriin. Tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä ja edistää laajasti lukutaitoa sekä kuntalaisten hyvinvointia kirjastopalveluiden avulla. Painopistealueena ovat lapset ja nuoret, monikulttuuriset kuntalaiset, ei-käyttäjät ja museoyhteistyö erityisesti pedagogiikan saralla. Tavoitteena ensi vuodelle on myös verkkokirjaston uudistaminen mobiilitoimivaksi ja automaation hyödyntäminen palvelujen parantamiseksi.

Museokeskuksen toiminnassa painotetaan kaupungin strategian mukaisesti asiakaslähtöisiä, osallistavia ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Museopalvelujen toteutuksessa painotetaan yhteistyötä ja verkostoitumista. Museoiden ja museoaineistojen saavutettavuutta parannetaan. Museopalveluja kohdennetaan erilaisille asiakasryhmille. Museot tarjoavat monipuolista asiantuntemusta rakennettuun ja luonnonympäristöön sekä julkiseen taiteeseen liittyvissä paikallisissa ja alueellisissa tehtävissä sekä kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävissä palveluissa. Valmistaudutaan Kuopion museon peruskorjaukseen yhteistyössä tilakeskuksen kanssa vuonna 2016 hyväksytyn hankesuunnitelman sekä järjestettävän arkkitehtuurikilpailun pohjalta. Muilta osin museotilojen kehittämistä jatketaan kokoelmakeskusta koskevan selvityksen pohjalta (valmistuu vuonna 2016).

Monipuoliset ja laadukkaat palvelut.

Liikunta-, ulkoilu- ja virkistyspaikkaverkoston laajuus ja hoitotaso mitoitetaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Palveluverkostoa kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti resurssien puitteissa.

Uuden yhteistoimintamallin kehittäminen.

Liikuntapaikkapalveluissa sekä ulkoilu- ja virkistyspalveluissa toimintamallin, työnjaon eri toimijoiden välillä, toimintatapojen yhtenäistämisen ja yhteistoiminnallisuuden kehittäminen jatkuu vuoden 2017 aikana.

Toiminnan painopisteiden vaikutukset osaamis- ja henkilöstötarpeeseen sekä henkilöstövaikutukset

Kirjastossa rutiinitehtävät siirtyvät yhä enemmän verkkopalveluilla ja automaatiolla tehtäviksi. Työ painottuu asiantuntijuutta ja vuorovaikutusosaamista edellyttäviin tehtäviin. Kirjastotyössä tulevat yhä enemmän painottumaan aineisto- ja sisältöosaaminen, eri-ikäisten ja erikielisten, eri kulttuureista tulevien asiakasryhmien monipuolisen lukutaidon sekä tietoon pääsyn opastaminen. Toimintaympäristön monipuolistuessa myös esimiesten koulutustarve lisääntyy. Henkilöstön osaamistarpeita selvitetään ja osaamista kehitetään mm. työnkierron, työryhmytyön ja koulutuksen avulla.

Museoihin kohdistuvat palveluodotukset edellyttävät henkilöstön työnkuvien kehittämistä ja henkilöstön kouluttamista. Rekrytoinneissa ja koulutuksessa huolehditaan museoiden henkilöstön ammattitaidon turvaamisesta ja ylläpitämisestä palvelutarpeiden ja kunkin erityisalan vaatimusten mukaisesti.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Kirjastossa automaation hyödyntäminen muuttaa palveluprosesseja, vähentää rutiiniväilyä sekä mahdollistaa työn painottumisen asiantuntijuutta ja vuorovaikutusta edellyttäviin tehtäviin. Henkilöstön osaamisen lisääminen ja osaamisvaatimusten muuttumisen huomioiminen mahdollisissa rekrytointitilanteissa on tärkeää toimintaympäristön haasteisiin vastaamiseksi. Uudessa kirjastolakiesityksessä esitetään, että muuttuneista osaamisvaatimuksista johtuen henkilöstöä koskevasta koulutusrakennesäännöksestä luovutaan (45 % henkilöstöstä täytyy nykyisen lain mukaisesti olla korkeakoulututkinnon suorittaneita) ja kunnan on mahdollista aiempaa joustavammin määritellä kirjaston henkilöstöltä edellytettävä osaaminen ja kirjaston henkilöstön koulutus rakenne. Lakiin tulisi ainoastaan säännös, jonka mukaan kirjastossa tulee olla riittävä määrä sekä kirjasto- ja informaatioalan koulutusta saanutta että muuta henkilöstöä. Asiantuntijatehtävissä toimivalta edellytettäisiin pääsääntöisesti soveltuvaa korkeakoulututkintoa. Kunnan kirjastolaitoksen johtajalta edellytettäisiin ylempää korkeakoulututkintoa.

Museoammatillisen henkilöstön osaamista tarvitaan lähivuosina erityisesti käynnissä olevan valtakunnallisen museoiden kokoelma- ja tietopalveluiden ja tiedonvälityksen kehitystyössä. Museohenkilöstö on avainasemassa koko toiminta alueella eräiden alueellisten tehtävien ainoana asiantuntijana.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Ulkoisia palveluita käytetään ulkoliikuntapaikka- ja ulkoilu- ja virkistysalueiden hoidossa.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

2017

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU

3. Kuopio-kuva - paras kaupunkiyhteisö

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Yhteistyöhakuinen ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja, koulutusta ja tapahtumia tuodaan vahvemmin esille kaupungin veto-voima- ja elinvoimatekijänä.	Kirjasto-, liikuntapaikka- ja museopalveluita tuodaan esille hyvinvointimarkkinoinnin keinoin.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kirjastojen, liikuntapaikkojen ja museoiden palveluita kehitetään kuntalaisten tarpeiden mukaisesti. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen hyvinvointimarkkinoinnin keinoin.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Kirjastojen, liikuntapaikkojen ja museoiden palveluita kehitetään ja markkinoidaan siten, että ne tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden edistää omaa hyvinvointiaan.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Edistetään kirjaston, liikuntapaikkojen ja museoiden palveluilla kuntalaisten mahdollisuuksia edistää hyvinvointiaan ja tarjotaan mahdollisuuksia tiedonhankintaa ja siten osaltamme tuetaan kuntalaisten edellytyksiä työllistymiseen.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Osallistutaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen valmisteluun.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Yksityisten palveluiden käytön mahdollistamista julkisten palveluiden rinnalla kehitetään.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tilojen käyttöastetta ja palveluiden asiakasmääriä pyritään lisäämään kehittämällä tilojen käyttöä, palvelutuotteita ja markkinointia.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi.	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset huomioidaan palveluiden tuottamisessa.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

	seksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakkoarviointi.		
--	--	--	--

7. Liikelayhteisöjen, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Liikelayhteisöjen, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostoissa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Sidosyksikköostojen sopimuksia kehitetään tavoitteellisuuden ja kustannustehokkuuden edistämiseksi.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstö- ja työllisyysohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Palvelutuotannon suunnittelussa huomioidaan työssä oppimisen, työelämän valmiuksia vahvistavan toiminnan ja työllistymisen mahdollisuuksien tarjoaminen.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Laaditaan työyksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat ja seurataan ja arvioidaan sovitujen toimenpiteiden toteutusta sekä edelleen kehitetään työhyvinvointia edistävää toimintaa yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, lähiesimiehet
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan kaupunkistrategian uusintaan.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Palkkausjärjestelmää kehitetään kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamiseksi.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Osaavan työvoiman saatavuus	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoitua ja palvelutarpeita ja työnantajien tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Henkilöstösuunnitelmat laaditaan siten, että osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoitua ja palvelutarpeita.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 2017

Toiminta-ajatus

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tehtävänä on kaupungin strategian mukaisesti aktivoida ja osallistaa kaupunkilaiset toimimaan oman ja toistensa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän kasvu ja alueen laajeneminen kuntaliitoksien myötä sekä ikääntyneiden suhteellisen osuuden lisääntyminen ovat yhteinen haasteemme. Lasten ja nuorten tukeminen eheään elämään vaatii yhteistä paneutumista eri palvelualueilta. Ennaltaehkäisy, osallisuus, varhainen tukeminen ja moniammatillinen yhteistyö ovat keskeisiä asioita. Kaikessa kehittämisessä tulee huomioida tuleva kunta-, maakunta- ja sote-uudistus ja sen toteuduttua kuntaan jäävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus.

Kuopion laajat maaseutualueet asettavat suuria haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden järjestämiselle. Koska maaseutualueilta on poistunut monia palveluita, on jatkossa tärkeää laajalla eri toimijoiden (kirjasto, terveys- ja sosiaalipalvelut, nuorisotyö, päivähoito, koulu, hyvinvointi) yhteistyöllä ja mm. asukastupatoiminnan kautta saada alueen asukkaille yhteistä kokoontumistilaa ja aktivoivaa toimintaa. Kansalaisopisto toimii aktiivisesti laajalla maaseutualueella (ml. sopimuskunnat Tuusniemi, Kaavi ja Rautavaara). Lähiopetuksen lisäksi opisto hyödyntää uutta teknologiaa opetuksessa ja osallistamisessa. Vapaaehtois-/vertaisohjaajatoiminta ja järjestöjen kanssa yhteistyö on avainasemassa: vapaaehtoistyö.fi – sivuston käyttöä vahvistetaan.

Juankosken liittyminen Kuopioon toteutuu 2017 alusta.

Kehittämisen kannalta olennaista on olemassa olevien ja uusien hankkeiden hyödyntäminen. KKI- rahoituksena saatiin 25.000 € työttömien aktivointihankkeen jatkoon (osa siirtyy vuodelle 2017), OKM avustuksena 83.000 Kulttuuri kulkee mukana -hankkeeseen, Kansalaisopisto on saanut hankerahoituksia mm. DigiOsaa-va II:een, Erasmus-vaihtoon, maahanmuuttajanuorten koulutukseen, opintoseteleihin ja Taidekaruselliin. PAKKA - paikallista alkoholipolitiikkaa -toimintaa kehitetään edelleen, TAKUULLA!/ VOIMALA - taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia pyritään vakiinnuttamaan, Arkeen Voimaa -itsehoitoryhmiä ja tarvittavat ohjaajakoulutukset toteutetaan myös vuonna 2017. STM:n kärkihankerahoituksen saaneista valtakunnallisista kokonaisuuksista ollaan mukana Ikäinstituutin ”Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi” sekä Suomen Sydänliiton ”Neuvokas perhe” -hankkeissa.

Kansalaistoiminnan aktivointi vastaa Kuopion vanhusneuvoston toiminnasta ja kehittämisestä (asiakkuusjohtaja esittelijänä, hyvinvointikoordinaattori sihteerinä). Samoin ennaltaehkäisevä päihdetyö ja mm. mielenterveys- ja päihdesuunnitelman vuosittainen arviointi on vastuutettu kansalaistoiminnan yksikköön; ehkäisevän päihdetyön laki tuli voimaan 12/2015 ja uusi tupakkalaki 8/2016. Nilsiän musiikki- ja tanssileiri järjestetään myös kesällä 2017, samoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä seminaari 15.6.2017.

Kuntalaki ja terveydenhuoltolaki edellyttävät että kaupungeissa tehdään toiminnasta hyvinvointikertomus. Kuopiossa sähköisen hyvinvointikertomuksen kokoamisesta vastaa kansalaistoiminnan yksikkö. Samoin kaupungin Hyvinvointiryhmän ja valmistelevan ryhmän sekä Terve Kuopio (mm. WHO Healthy Cities ja Terve Kunta -verkostot) toiminnasta vastaa Kansalaistoiminnan yksikkö.

Kansalaisopistossa pyritään turvaamaan laadukas asiakaslähtöinen opistotoiminta lähipalveluna opiston koko toiminta-alueella. Kehitämme mahdollisuuksia monimuotoiseen oppimiseen ja edistämme digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntämistä. Tavoitteena on lisäksi edistää kulttuurien välistä kanssakäymistä sekä maahanmuuttajien kotoutumista.

Toiminnan painopisteet

Hyvinvointipalveluiden tiedotusta, markkinointia ja viestintää koskeva kokonaissuunnitelma valmistuu ja otetaan käyttöön.

SUOMI 100 -juhlavuosi huomioidaan kaikessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan.

Kulttuuriin ja liikunnan aktivoinnissa tarvelähtöinen toiminta kohdistetaan ennaltaehkäiseviin palveluihin niille asiakasryhmille, joissa toimenpiteiden vaikuttavuus on suurin sekä talouden, että hyvinvoinnin kannalta arvioituna. mm. ikäihmiset lapset ja nuoret, erityisryhmät, työttömät, syrjäytymisvaarassa olevat. Liikuntapalveluissa toimitaan uuden liikuntapalvelusuunnitelman mukaisesti: Aktivoidaan uusia käyttäjiä ja ohjataan heidät intervention jälkeen muiden palveluntarjoajien toiminnan piiriin tai omaehtoisin palveluihin asiakasvaikutavuuden parantamiseksi. Liikuntapalveluketjun toimintaa vahvistetaan yhteistyössä kansalaisopiston kanssa.

Liikuntapalveluiden monipuolinen tarjoaminen ja liikuntaneuvontaa toteutetaan myös maaseutualueilla.

Kulttuuripalveluissa toimitaan uuden kulttuurin aktivointisuunnitelman mukaisesti. Tutkitaan mahdollisuutta soveltaa olemassa olevia palveluita laajemmalle joukolle ja alueelle saavutettavuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaisesti. Aktivoidaan paikallisia toimijoita yksittäisistä ihmisistä järjestöihin toimimaan palveluiden tuottajina. Kohdennettuja toimintamalleja kehitetään esim. sosiaali- ja terveyspalveluiden, etsivän nuorisotyön toimijoiden kanssa. Valmistaudutaan sote-, kunta- ja maakuntauudistuksen toteutumiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta.

Ohjataan järjestöjen toimintaa avustettavan toiminnan osalta kaupungin strategian mukaiseksi/ yhteistyöpalaverit, kehityskeskustelut, kumppanuudet järjestöjen ja kaupungin kesken. Sähköinen hakuprosessi on käytössä.

Terve Kunta -verkosto ja Healthy Cities -toimintojen kehittäminen verkostosuunnitelmien mukaisesti, toiminnan koordinointi, hyvien käytäntöjen jakaminen WHO-tapahtumissa ja verkostossa. WHO:n Healthy Cities Euroopan konferenssi 3/2017 järjestetään Unkarissa (Pecs). Terve Kuopio -nimitystä käytetään jatkossa kuvaamaan hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluiden kokonaisuutta.

Vertaistuki-/ vapaaehtoistoiminnan koordinointi ja koulutus Kuopiossa (myös ArkeenVoimaa -ryhmät) yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Päihteiden käytön ennaltaehkäisy, PAKKA- toimintamallin toteuttaminen, Savuton Kunta, Ehkäiseväntyön viikko, Huomaa lapsi, Vanhusneuvoston ja Hyvinvointiryhmän toiminnan kehittäminen.

Asukastupa-, lähiö- ja kylätoiminnan kehittäminen hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Asukastuvilla vastuuhenkilöstön vakiinnuttaminen/ kaupungin uudelleen työllistettävien neljän henkilön lisäksi pyritään saaman lisää ohjaajia tavoitteena 1 ohjaaja / tupa (12). Keskeistä on toiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen yhteistyössä eri palvelualueiden, seurakuntien ja 3. sektorin kanssa. Asukastupaverkoston määrällinen kehittäminen toteutuu määrärahojen puitteissa.

Kuntalaisten paikallisvaikuttamisen ja osallisuuden vahvistaminen hyväksytyn ohjelman mukaisesti. Osallisuuden osaamisen vahvistaminen kaupunkiorganisaatiossa → henkilöstökoulutus, osallisuusvastaavat. Kuopion 2016 valmistunut lähidemokratia mallin käyttöönotto 2017 aikana.

Kansalaisopistossa toiminnan painopisteenä on osallisuutta korostavalla kehittämisotteella tehtävä suunnittelu sekä edelleen ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen.

Kansalaisopisto mahdollistaa aktiivisen elämäntavan myös voimakkaasti kasvavalle ikääntyvälle väestölle huomioiden kohderyhmän jo suunnitteluvaiheessa. Kestävä kehitys kaikkine osa-alueineen otetaan tarkastelemaan koko opiston toiminnassa. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään opetuksen kehittämisessä.

Kuopion kansalaisopisto täytti 100 vuotta syksyllä 2016 ja jatkaa keväällä 2017 juhlalukuvuotta Suomi 100 juhlinnan rinnalla.

Toiminnan painopisteiden vaikutukset osaamis- ja henkilöstötarpeeseen sekä henkilöstövaikutukset

Asukastuville vastuuhajaajiksi tarvitaan lisää henkilöitä kaupungin sisältä

Henkilöstöä on edelleen perehdytettävä CAF-laatuajatteluun. Koulutusta vuoden 2017 alkupuolella.

Kansalaisopistossa henkilöstön osaamisen kehittäminen painottuu senioripedagogiikan, kestävän kehityksen ja digi-osaamisen teemoihin.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Kansalaisopistossa on n. 350 tuntiopettajaa, joita on ollut helppo saada Kuopion ja Nilsiän keskusta alueille. Haasteena on saada myös maaseutualueille päteviä opettajia tulevaisuudessa.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Setlementti Puijola ry hoitaa asukastupien määräaikaisten työllistettyjen työntekijöiden rekrytointia (asukastupaohjaajat kaupungin työntekijöitä). Uusi sopimus neuvotellaan ja hyväksytään vuoden 2017 alussa.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 2017

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU

3. Kuopio-kuva - paras kaupunkiyhteisö

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Yhteistyöhakuinen ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja, koulutusta ja tapahtumia tuodaan vahvemmin esille kaupungin vetovoima- ja elinvoimatekijänä.	Hyvinvointipalveluiden markkinointia ja viestintää tehostetaan sekä kaupungin MVA-yksikön kanssa, että muutoin. Kuopion kesäseminaarit sarjaa jatketaan 15.6.2017. Esi- tellään valtakunnallisesti eri seminaareissa/ tapahtumissa Kuopion hyvinvointipalveluita ja hyviä käytäntöjä. Haetaan mukaan hallituksen kärkihankkeisiin ja laajennetaan yhteistyötä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja/ koko henkilöstö

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

4. Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Lähiöiden ja keskustajamien omaleimaisuus ja täydennysrakentaminen	Täydennysrakentamisen edistämistä jatketaan. Kehitetään asukkaat osallistavaa kokonaisvaltaista lähiökehittämistä.	Asukkaiden osallistaminen kaupunkiympäristön suunnitteluun otetaan osaksi Kuopion lähidemokratiamallia. Organisaation eri tasoja ja tahoja tuetaan osallistavien prosessien ja työmenetelmien käytössä	Kehityspäällikkö

		(mm. toimintamallit, metodit, sähköiset järjestelmät, verkostointi, tiedotus).	
--	--	--	--

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Ennaltaehkäistään ja vähennetään kiusaamista ja seksuaalista häirintää sekä ennaltaehkäistään ja vähennetään fyysistä uhkaa ja seksuaalista väkivaltaa sekä perheväkivaltaa.	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet. Sosiaalisen markkinoinnin hyödyntäminen. Työryhmien yhteistyönä; hyvien käytäntöjen esille tuominen ja käyttöönotto.	Koko henkilöstö
	Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Ennaltaehkäistään ja vähennetään lasten ja nuorten sekä ikäihmisten päihteiden käyttöä sekä mielenterveyshaasteita ja muokataan asenteita erityisesti ammattikoululaisten ja nuorten vanhempien parissa.	Ehkäisevän päihdetyön toimenpiteet yhteistyössä eri toimijatahojen kanssa.	Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori/ koko henkilöstö
	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kansalaisopisto tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoisen hyvinvoinnin edistämiseen lähipalveluperiaatteella. Opiston palvelut suunnitellaan ja tuotetaan asiakaslähtöisesti. Arviointijärjestelmä mahdollistaa kuntalaisten aktiivisen osallistumisen ennaltaehkäisevien palvelujen tuottamiseen.	Kansalaisopiston rehtorit, vastuupettajat ja koulutussuunnittelijat
		Kuopiolaiset kansalaisjärjestöt tuottavat monipuolisia hyvinvointia edistäviä palveluja eri-ikäisille koko kaupungin alueella. Järjestöjen toimintaa ohjataan avustettavan toiminnan osalta kaupungin strategian mukaiseksi. Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen välillä sekä kaupungin kanssa. Ely-keskuksen kanssa jatketaan kansalaistoimijalähtöisten kokeiluhankkeiden rahoitusta. Tarjotaan järjestöille ja kuntalaisille käyttöön vapaaehtoistyö.fi palvelu	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, kansalais-toiminnan asiantuntija

		jonka kautta mahdollisuus aktivoida kuntalaisia vapaaehtoiseksi tai liittyä vapaaehtoistöiden tarjoajaksi.	
	Liikuntaan aktivoinnin tavoitteena asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; Ennaltaehkäistään lasten ja nuorten ylipainoa. Lisätään lasten ja nuorten liikkumista. Ikäihmisten aktiivisuus lisääntyy ja iäkkäät ihmiset pärjäävät pidempään kotona. Kuntalaisten liikuntaan aktivoiminen terveydenhuollon kustannuksien supistamiseksi. Liikuntapalveluketjutoiminnan kehittäminen. Yhteistyön kehittäminen paikallisten seurojen, järjestöjen ja yritysten kanssa. Toteutetaan lautakunnan hyväksymää liikuntapalvelusuunnitelmaa.	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet. Aktiivisuuteen kannustavat toimenpiteet. Aktivoida kaiken ikäisiä kuntalaisia liikunnallisen ja aktiivisen elämäntavan piiriin, tiiviissä yhteistyössä eri seurojen ja toimijoiden kanssa. Eri-ikäisille suunnattujen tapahtumien organisointi ja toteuttaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Lapset ja nuoret: Liikuntapolku / Liikkuva Koulu – toiminnan kehittäminen. Loma-aikojen liikunnallisen toiminnan tarjoaminen. Työikäiset: Liikuntaneuvonnan säännöllinen toteuttaminen työttömille ja elämäntapariskissa oleville. Erityisryhmät: Kaikissa ikäryhmissä erityisryhmien toiminnan jatkuminen ja kehittäminen. Ikääntyneet: Erilaisten toimintamuotojen avulla ikääntyneiden aktivointi liikunnallisen elämäntavan piiriin. Kehitetään Voimaa Vanhuuteen ohjelmassa uusia toimintamalleja ikäihmisten toimintakyvyn parantamiseksi, pilottialueena Keskusta ja Puijolaakso. Maaseutualueen liikunnanohjaaja toteuttaa maaseutualueilla kaiken ikäisille liikuntaan aktivointia. Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisen liikkumisen ohjatusti ja kannustaa omaehtoiseen liikkumiseen.	Liikunnanohjaajat, kansalaisopiston rehtorit, vastuupettajat ja koulutussuunnittelijat
	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.		Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, hyvinvointikoordinaattori

	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Tarjotaan mahdollisuutta jatkaa kaupungin uudelleen sijoitettavien työntekijöiden työllistymistä asukastupaohjaajiksi, tarve 1 ohjaaja/ asukastupa, yhteensä 12 henkilöä. Oteetaan käyttöön työllistämisen tuotteistuksen malli. Em. edellytyksenä rahoituksen saaminen talousarvioon. TE-toimiston tuella asukastuvilla paikkoja asukastupatyöntekijöiksi ja kesätöihin.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, kehityspäällikkö
Palvelujen asiakasläh- töisyys	Kuntalaisten aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tuetaan taiteen ja kulttuurin keinoin. Kuntalaiset huolehtivat aktiivisesti omasta hyvinvoinnistaan.	Kulttuuriin aktivointitoiminta edistää kulttuurista osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta sekä parantaa taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta. Tarvelähtöiset toiminnot kohdistetaan ennaltaehkäiseviin palveluihin niille asiakasryhmille, joissa toimenpiteiden vaikuttavuus on suurin sekä talouden että hyvinvoinnin kannalta arvioituna mm. lapset, nuoret, vanhukset, erityisryhmät ja syrjäytymisvaarassa olevat. Asiakkaita opastetaan oppimaan, kokemaan, näkemään ja ilmaisemaan itseään eri taiteen keinoja hyödyntäen sekä tutustumaan taiteen ja kulttuurin eri aloihin. Asiakkaita rohkaistaan toimimaan itse kulttuuri- ja taidepalvelujen tuottajina. Kulttuurisuunnittelijat koordinoivat ja kehittävät yhdessä sidosryhmien kanssa kulttuurikasvatuksen ja kulttuuriin aktiivoinnin toimintamalleja mm. Kulttuuripolku, yhteisötaiteilijatoiminnot, soveltavan taiteen työpajat sekä Kuopion kaupungin kulttuuritapahtumat ja viralliset juhlat. Painopisteenä on kiusaamisen ehkäisyn edistäminen. Uusia toimintoja kehitetään resurssien mukaan. Lisäksi edistetään kulttuuriin aktiivoinnin ja kansalaisopiston välistä sisäistä yhteistyötä sekä 3.	Kulttuuriitiimi, kansalaisopiston rehtorit, vastuupettajat ja koulutus-suunnittelijat

		sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä. Kuvakukko Kuopiossa ja KinoManttu Nilsiässä tarjoavat monipuolista elokuvatarjontaa kaiken ikäisille. Opiskelijoiden ja eläkeläisten elokuvakerhot yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa (mm. ISAK). Koululais- ja päiväkotinäytöksiä järjestetään säännöllisesti. Event-Cinemassa konsertit, oopperat ja baletit. Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisen taiteen opiskelun, tuottamisen ja kokemisen.	
	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Annetaan lausuntoja aiheesta, toimitaan aktiivisesti positiivisessa ympäristössä, kehitetään omaa toimintaa tavoitteen suunnassa yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Yksikön hankintakäytäntöjä kehitetään kustannustehokkaammiksi ja huomioidaan hankintalain uudistus. Yhteistyösopimuksia isoimpien tapahtumatöiden kanssa päivitetään.	

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Palveluverkon ja toimiloiden käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitalustrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tilojen käyttöä seurataan ja arvioidaan toiminnan tarpeiden kannalta.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja
Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainot-	Helpotukset otetaan huomioon, kun ne koskevat hyvinvointipalveluita.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja

	tamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakkoarviointi.		
--	--	--	--

7. Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostoissa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Seurataan ja annetaan palautetta palveluista.	

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstö- ja työllisyysohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Olemme valmiita ottamaan opiskelijoita harjoitteluun ja työssäoppimiseen, kesätyöllistettyjä erilaisiin tehtäviin, asukastupatyötekeiksi TE-keskuksen kautta ja kaupungin uudelleen sijoitettavia asukastupaohjaajiksi.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja/ henkilöstö
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Ks. tavoite 20,	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan aktiivisesti strategiatyöhön.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Käytetään kannustavan palkkauksen mahdollisuuksia hyväksytyn talousarvion puitteissa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja
Osaavan työvoiman saatavuus	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoitua palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laajalaisia tehtäviä.	Oman työyhteisön kehittäminen hyvänä työpaikkana: monipuoliset työnkuvat, jaksamista tukeva TYHY- toiminta, tva-tarkastelut.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja

Taidepalvelut

Toiminta-ajatus

Kuopion taidepalvelut edistää Kuopion ja ympäristökuntien asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia tuottamalla teatteri-, musiikki- ja muita kulttuurielämyksiä ja tapahtumia.

Järjestämällä kansallisia ja kansainvälisiä tapahtumia taidepalvelut lisää kaupungin vetovoimaisuutta, antaa elämyksiä ja virikkeitä, syventää inhimillisyyttä ja vuorovaikutusta sekä edistää kuopiolaisten ja ympäristössä asuvien ihmisten hyvinvointia.

Toiminta-ajatus toteutetaan järjestämällä teatteriesityksiä, sinfonia- ja muita konsertteja sekä muita tapahtumia.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Taidepalvelut on jatkuvan muutospaineen alla. Toiminnassa on huomioitava väestön ikärakenteen muutokset, yleinen taloudellinen tilanne ja asiakkaiden vaatimustason kasvu sekä odotusten muutokset. Henkilöstön ikääntyminen ja monien pitkäaikaisten taiteilijoiden vetäytyminen esiintymislavoilta tuo muutospaineita.

Musiikkikeskus valmistelee toiminnan siirtämistä Musiikkikeskuksen remontin ajaksi 1.1.-31.8.2018 väistötiloihin.

Tuottavuutta lisäävät toimenpiteet

Musiikkikeskus on jo aiempina vuosina talousarvioraamiin pääsemiseksi jättänyt täyttämättä avoimeksi jääneet II-viulunsoittajan ja sellonsoittajan tehtävät. Lisäksi muusikoitten sijaisuuksia täytetään konserttikohtaisesti tai vain osaksi sijaisuusajaksi. Asiakaspalvelussa on toteutettu uudelleen järjestelyä yhdistelemällä tehtäviä. Kaupunginorkesterin muusikoitten käyttökorvaussopimus (levytykset, radioinnit, televisioinnit) ei ole voimassa vuoden 2017 aikana. Erilliskorvaukset korvataan pääosin vastaavana vapaana ja määräaikaisten ja sijaisten sekä ostopalvelujen määrää vähennetään. Tämän lisäksi toimintaa sopeutetaan kuluvan kolmi-vuotisbudjetoitukauden aikana sekä henkilöstömenoja vähentämällä että tuloja lisäämällä.

Kuopion kaupunginteatterin kommandotoimintaa, palvelujen ostoja ja määräaikaisen henkilöstön palkkausta vähennetään.

Toiminnan painopisteet

Hyvinvointipalveluiden tiedotusta, markkinointia ja viestintää koskeva kokonaissuunnitelma valmistuu ja otetaan käyttöön.

Taidepalvelut suunnittelee ja toteuttaa taide-elämyksiä ja tapahtumia ottaen huomioon kuntalaisten ja ympäröivän maakunnan asukkaiden ikärakenteen sekä taiteeseen ja tapahtumiin kohdistuvat odotukset. Valta-kunnallisesti tunnustetut taidepalvelut lisäävät myönteistä Kuopio-kuvaa, koko alueen vetovoimaisuutta sekä kaupungin kansainvälistymistä.

Kaupunginteatterin ja kaupunginorkesterin yhteistyö jatkuu vuonna 2017. Taidelaitosten lipunmyyntiä kehitetään edelleen muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Toiminnan painopisteiden vaikutukset osaamis- ja henkilöstötarpeeseen sekä henkilöstövaikutukset

Taidepalvelujen taiteellisen ja muun henkilöstön tehtävien jäädessä avoimeksi tilalle voidaan palkata taloudellisten resurssien puitteissa toiminnan vaatima ammattitaitoinen työntekijä. Kaupunginorkesterin rakenne edellyttää rekrytointia muusikoiden siirtyessä eläkkeelle.

Vakinaisen henkilökunnan ammattitaitoa ja työkykyä ylläpidetään ja tuetaan täydennys-, oppisopimus- ja muun koulutuksen avulla.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Luovan ja ammattitaitoisen taiteellisen henkilökunnan saaminen Kuopioon riippuu olennaisesti Kuopion kaupungin ja sen taidepalvelujen vetovoimaisuuden kehityksestä.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Vierailevien taiteilijoiden työpanosta täydennetään edelleen ostopalveluna. Tiloja vuokraamalla taidepalvelut tukee luovaa taloutta ja liike-elämää.

Taidepalvelut

2017

1. VETOVOIMA, KILPAILUKYKY JA KASVU

3. Kuopio-kuva - paras kaupunkiyhteisö

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Yhteistyöhakuinen ja avoimesti viestivä Kuopio	Hyvinvointipalveluja, koulutusta ja tapahtumia tuodaan vahvemmin esille kaupungin vetovoima- ja elinvoimatekijänä.	Musiikkikeskus tuo yhteistyössä kuopiolaisten ja Kuopio-Tahko - alueen muiden toimijoiden ja yritysten kanssa palveluja lähemmäs kuntalaisia niin Kuopiossa kuin Kuopion lähialueilla. Kaupunginteatterin sidosryhmäyhteistyötä kehitetään ja pyritään löytämään uusia asiakasryhmiä ja yhteistyökumppaneita.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kaupunginorkesterin pienyhtyeet jatkavat jalkautumista palvelutaloihin, laitoksiin, kouluihin ja päiväkoteihin. Kaupunginteatterin "avoimet päivät". Yleisötyön (esim. teatteripolku) kehittäminen ja edistäminen.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja

	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Tarjotaan taidepalvelujen tiloja ennaltaehkäisevään valistustyöhön.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Taidepalvelut hyväksyy seuraavat arvosetelit: Liikunta- ja Kulttuuriseteli (Smartum), Virikeseteli (Edenred Finland Oy) ja Tykykuntoseli+ (RJ-Kuntoseteli Oy) ja Sporttipassi.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Taidepalvelujen tiloja vuokrataan konserttien, kansallisten ja kansainvälisten kokousten, kongressien ja muiden tapahtumien pitopaikaksi. Vuoden 2017 aikana valmistellaan toiminnan siirtämistä väistötiloihin Musiikkikeskuksen remontin ajaksi 1.1.-31.8.2018.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja
Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakkoarviointi.	Taidepalveluissa otetaan käyttöön kiky-sopimuksen ja normien purun tuomia mahdollisuuksia, kuten työajan pidennys ja lomarahojen 30 % leikkaus.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja

7. Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostoissa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Musiikkikeskuksen tila- ja kalustovuokrahintoja ja kaupunginorkesterin pääsylippu- ja tilaussoittohintoja tarkastellaan valtakunnallinen taso ja kysyntä huomioiden. Kaupunginteatterin yhteistyötä eri tahojen kanssa kehitetään mm. hinnoittelun osalta (erilaiset yhteistyöpaketit, ns. uudet tuotteet).	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstö- ja työllisyysohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Taidepalvelut tarjoaa harjoittelumahdollisuuksia eri ammattialojen opiskelijoille.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Taidepalvelujen eri ammattiryhmien keskinäistä kanssakäymistä ja yhteistyötä lisätään. Taidepalvelujen sisäisiä rajapintoja häivytetään. Hyödynnetään, otetaan käyttöön ja pannaan täytäntöön kaupungin työnantajapalveluiden tarjoamia työhyvinvointi- ja työterveyshuoltomahdollisuuksia.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja
Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yritys-elämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Taidepalvelut aktiivisena osana kaupungin strategiatyötä.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Taidepalvelujen työn vaativuuden arviointeja jatketaan. Kaupunginteatterin erilaisia palkkausjärjestelmiä kehitetään aiempaa toimivammaksi ja joustavammaksi.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja
Osaavan työvoiman saatavuus	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoitua palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Osaavan henkilöstön pitäminen Musiikkikeskuksessa saavutetaan tarjoamalla haasteellisia ja pysyviä tehtäviä. Kaupunginteatterilla työntekoedellytykset turvataan ja vaalitaan laadukasta tekemistä jatkossakin.	Musiikkikeskuksen johtaja ja teatterin johtaja

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE		Budjettiyhteenveto	
		Lisätty Juankoski	
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	2 082 622	2 224 561	1 183 210
Maksutuotot	4 696 410	4 813 421	5 254 692
Tuet ja avustukset	575 698	344 500	315 005
Vuokratuotot	2 240 534	2 344 609	2 377 726
Muut toimintatuotot	483 625	543 706	519 976
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 078 889	10 270 797	9 650 609
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-14 607 367	-14 593 306	-14 832 188
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-3 732 768	-3 486 619	-3 329 046
Muut henkilösivukulut	-819 477	-955 075	-774 086
Henkilöstökulut yhteensä	-19 159 612	-19 035 000	-18 935 320
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-78 308	-2 200	-4 000
Muiden palvelujen ostot	-5 965 114	-5 967 725	-5 864 573
Palvelujen ostot yhteensä	-6 043 422	-5 969 925	-5 868 573
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 579 226	-1 542 514	-1 356 819
Avustukset	-3 655 573	-3 561 132	-3 655 304
Vuokrat	-14 328 219	-14 787 426	-15 031 229
Muut toimintakulut	-130 717	-139 500	-163 443
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-44 896 769	-45 035 497	-45 010 688
TOIMINTAKATE	-34 817 880	-34 764 700	-35 360 079

KIRJASTOPALVELUT		Budjettiytteenveto	
BRUTTOSITOIVAT MÄÄRÄRAHAT		Lisätty Juankoski	
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	578 283	603 305	377 905
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset	190 322	128 890	124 690
Vuokratuotot	30 828	44 770	45 200
Muut toimintatuotot	209 139	289 131	276 901
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 008 572	1 066 096	824 696
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 667 837	-2 721 115	-2 755 335
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-689 926	-693 441	-642 792
Muut henkilösivukulut	-151 149	-174 840	-144 026
Henkilöstökulut yhteensä	-3 508 912	-3 589 396	-3 542 153
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muiden palvelujen ostot	-556 556	-590 695	-574 721
Palvelujen ostot yhteensä	-556 556	-590 695	-574 721
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-745 000	-765 333	-624 670
Avustukset			
Vuokrat	-1 640 279	-1 657 554	-1 745 774
Muut toimintakulut	-4 124	-4 647	-15 531
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 454 871	-6 607 625	-6 502 849
TOIMINTAKATE	-5 446 299	-5 541 529	-5 678 153

MUSEOKESKUS		Budjettiyhteenveto	
BRUTTOSITOIVAT MÄÄRÄRAHAT		Lisätty Juankoski	
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	96 941	142 635	127 635
Maksutuotot	127 667	148 000	152 100
Tuet ja avustukset	15 712	57 607	57 607
Vuokratuotot	9 638	14 000	14 000
Muut toimintatuotot	1 137	11 500	6 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	251 095	373 742	357 842
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-1 202 707	-1 242 803	-1 286 805
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-308 161	-312 477	-297 433
Muut henkilösivukulut	-68 227	-83 830	-66 784
Henkilöstökulut yhteensä	-1 579 095	-1 639 110	-1 651 022
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muiden palvelujen ostot	-185 959	-213 288	-185 539
Palvelujen ostot yhteensä	-185 959	-213 288	-185 539
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96 130	-114 832	-95 500
Avustukset			
Vuokrat	-1 351 591	-1 365 017	-1 347 877
Muut toimintakulut	-4 298	-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 217 073	-3 334 247	-3 281 938
TOIMINTAKATE	-2 965 978	-2 960 505	-2 924 096

KANSALAISTOIMINNAN PALVELUT		Budjettiyhteenvedo	
BRUTTOSITOIVAT MÄÄRÄRAHAT		Lisätty Juankoski	
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	11 393		
Maksutuotot	183 062	184 850	184 850
Tuet ja avustukset	228 418	71 411	71 661
Vuokratuotot	3 545	500	500
Muut toimintatuotot	18 124	5 500	5 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	444 542	262 261	262 511
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-897 304	-811 556	-969 392
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-171 921	-151 484	-174 329
Muut henkilösivukulut	-51 885	-51 775	-50 309
Henkilöstökulut yhteensä	-1 121 110	-1 014 815	-1 194 030
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-255	-2 000	-4 000
Muiden palvelujen ostot	-577 941	-545 598	-553 552
Palvelujen ostot yhteensä	-578 196	-547 598	-557 552
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-114 316	-79 707	-74 257
Avustukset	-3 150 892	-3 078 450	-3 187 750
Vuokrat	-512 966	-493 892	-497 300
Muut toimintakulut	-5 684	-7 157	-30 549
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 483 164	-5 221 619	-5 541 438
TOIMINTAKATE	-5 038 622	-4 959 358	-5 278 927

HEP / OPERATIIVISET TUKIPALVELUT		Budjettiyhteenveto	
BRUTTOSITOVAT MÄÄRÄRAHAT			
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot			
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset	2 340	2 049	2 049
Vuokratuotot			
Muut toimintatuotot			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 340	2 049	2 049
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-178 318	-175 450	-173 665
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-30 426	-29 805	-29 349
Muut henkilösivukulut	-9 662	-11 199	-9 012
Henkilöstökulut yhteensä	-218 406	-216 454	-212 026
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muiden palvelujen ostot	-51 693	-43 589	-41 578
Palvelujen ostot yhteensä	-51 693	-43 589	-41 578
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 775	-7 609	-6 400
Avustukset			
Vuokrat	-13 862	-52 624	-52 624
Muut toimintakulut	-2 050	-445	-472
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-287 786	-320 721	-313 100
TOIMINTAKATE	-285 446	-318 672	-311 051

LIIKUNTAPAIIKKAPALVELUT		Budjettiyhteenvedo	
NETTOSITOVAT MÄÄRÄRAHAT		Lisätty Juankoski	
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	80 763	63 912	63 912
Maksutuotot	1 372 555	1 410 611	1 788 756
Tuet ja avustukset	13 857	13 159	13 159
Vuokratuotot	1 304 151	1 511 000	1 511 000
Muut toimintatuotot	8 541	30 000	30 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 779 867	3 028 682	3 406 827
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-1 619 226	-1 724 443	-1 806 641
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-468 306	-505 687	-496 735
Muut henkilösivukulut	-90 543	-112 189	-95 531
Henkilöstökulut yhteensä	-2 178 075	-2 342 319	-2 398 907
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muiden palvelujen ostot	-1 913 863	-2 026 323	-3 173 821
Palvelujen ostot yhteensä	-1 913 863	-2 026 323	-3 173 821
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189 225	-218 048	-234 004
Avustukset	-404 999	-405 590	-405 590
Vuokrat	-7 008 704	-7 213 945	-7 459 339
Muut toimintakulut	-11 086	-31 093	-29 637
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 705 952	-12 237 318	-13 701 298
TOIMINTAKATE	-8 926 085	-9 208 636	-10 294 471

KANSALAIISOPISTO		Budjettiyhteenvedo	
NETTOSITOVAT MÄÄRÄRAHAT			Lisätty Juankoski
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	723 503	775 459	480 208
Maksutuotot	1 298 032	1 289 160	1 337 779
Tuet ja avustukset	60 730	14 239	14 239
Vuokratuotot	42 416	48 050	54 600
Muut toimintatuotot	604	400	400
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 125 285	2 127 308	1 887 226
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 703 816	-2 781 154	-2 734 399
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-827 428	-614 364	-598 932
Muut henkilösivukulut	-150 345	-178 164	-141 919
Henkilöstökulut yhteensä	-3 681 589	-3 573 682	-3 475 250
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-78 053	-200	
Muiden palvelujen ostot	-318 211	-311 632	-311 814
Palvelujen ostot yhteensä	-396 264	-311 832	-311 814
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 940	-88 334	-89 873
Avustukset	-99 682	-77 092	-61 964
Vuokrat	-980 302	-1 001 337	-997 864
Muut toimintakulut	-18 921	-16 812	-18 521
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 297 698	-5 069 089	-4 955 286
TOIMINTAKATE	-3 172 413	-2 941 781	-3 068 060

KAUPUNGINTEATTERI		Budjettiyhteenveto	
NETTOSITOVAT MÄÄRÄRAHAT			
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	12 589	13 050	13 050
Maksutuotot	1 257 490	1 400 000	1 381 207
Tuet ja avustukset	41 785	42 102	17 102
Vuokratuotot	157 223	110 000	135 000
Muut toimintatuotot	99 918	95 000	95 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 569 005	1 660 152	1 641 359
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 912 994	-2 782 000	-2 736 607
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-681 218	-680 422	-631 614
Muut henkilösivukulut	-162 243	-190 853	-143 951
Henkilöstökulut yhteensä	-3 756 455	-3 653 275	-3 512 172
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muiden palvelujen ostot	-599 193	-534 302	-518 172
Palvelujen ostot yhteensä	-599 193	-534 302	-518 172
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-182 144	-179 700	-180 290
Avustukset			
Vuokrat	-1 767 930	-2 032 500	-2 032 500
Muut toimintakulut	-25 550	-34 874	-34 873
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 331 272	-6 434 651	-6 278 007
TOIMINTAKATE	-4 762 267	-4 774 499	-4 636 648

MUSIIKKIKESKUS		Budjettiyhteenveto	
NETTOSITOVAT MÄÄRÄRAHAT			
Selite	TP 2015	KS 2016	KS 2017
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	123 729	120 500	120 500
Maksutuotot	428 288	367 500	410 000
Tuet ja avustukset	6 542	10 298	10 298
Vuokratuotot	664 081	578 000	617 426
Muut toimintatuotot	145 293	105 675	105 675
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 367 933	1 181 973	1 263 899
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-2 232 607	-2 171 650	-2 301 853
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-514 878	-456 828	-446 456
Muut henkilösivukulut	-124 480	-140 557	-119 052
Henkilöstökulut yhteensä	-2 871 965	-2 769 035	-2 867 361
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot			
Muiden palvelujen ostot	-727 680	-572 807	-477 998
Palvelujen ostot yhteensä	-727 680	-572 807	-477 998
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 893	-54 987	-51 260
Avustukset			
Vuokrat	-933 342	-880 096	-884 669
Muut toimintakulut	-52 519	-40 000	-31 600
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 698 399	-4 316 925	-4 312 888
TOIMINTAKATE	-3 330 466	-3 134 952	-3 048 989

Mittaristo 2017

Juankoski sisältyy KS-2017 mittaritietoihin

Avainprosessi: **Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	KS 2016	Ennuste 2016	KS 2017
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit/asukas	9,8	11,5	11	11
	Verkkoasiointitapahtumat/asukas (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	4	5	5	5
	Kirjaston aukiolotunnit	23 097	23 980	23 980	23 980
	Kirjastolainan hinta € (kaikki kulut)	3,2	3	3	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	10 387	10 387	10 387	10 327
Museopalvelut	Museokohteiden kävijämäärä	60 553	60 000	60 000	60 000
	Museokohteiden aukiolotunnit	5 013	5 000	5 000	5 000
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 956 042	1 960 000	1 960 000	1 987 800
	Nettokustannus €/as	26,66	26,88	26,88	24,24
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 560	9 560	9 560	9 691
Liikuntapaikka-	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 2)	1 413 795	1 400 000	1 400 000	1 400 000
palvelut	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	51 289	51 291	51 291	52 700

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin, Juankosken ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut.

2) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältää sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Avainprosessi: **Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	KS 2016	Ennuste 2016	KS 2017
Kansalaistoiminnan	Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneet 1)	93 694	65 000	81 000	81 000
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Nielsin Mäntyn kävijöiden lukumäärä	29 348	31 000	31 000	33 000
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	27,65	28,15	28,15	24,67
	Asukastupaverkosto, asukastupien lukumäärä	12	14	12	14
	Asukastupien kävijämäärä 2)	70 218	90 000	90 000	90 000
	Asukastupien työllistämisaikutus (henkilöä / htv) 3)	130/30	130/30	130/30	130/30
	Kansalaistoiminnan aktivoinnin tilojen määrä m ²	1 919	1 977	1 977	2 836
Kansalaisopisto 4)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	24 643	24 500	24 500	24 000
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 586	46 500	46 500	45 500
	Kansalaisopiston nettokustannus €/h (ilman valt.osuuksia ja työll.)	69,59	63,26	63,54	67,43
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 535	3 535	3 535	3 535

1) Kulttuuri- ja liikuntaan aktivointiin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä liikunta- ja kulttuuripolkuun osallistuneet.

2) Asukastupien kävijämäärä riippuu tupien aukiolosta. Mikäli vakituksia ohjaajia on 12, kävijämäärä on 120 000.

Mikäli vakituksia ohjaajia on 4, joudutaan tupia sulkemaan!! Kävijämääräarvio tällöin 90 000.

3) Asukastupatoiminta: palkkatukityöllistetyt, työharjoittelijat, työvalmennuksessa olevat sekä kuntouttavassa työtoiminnassa olevat.

4) Vuodesta 2013 alkaen suoritteet sisältävät opiston koko toiminnan, myös sopimuskuntien (Juankoski, Kaavi, Rautavaara ja Tuusniemi) tiedot.

Kansalaisopiston mittarit ovat vuositason mittareita.

Avainprosessi: **Taidepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2015	KS 2016	Ennuste 2016	KS 2017
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	71 200	70 000	70 000	65 000
	Nettokustannukset / katsoja	66,86	68,55	68,55	71,50
	Näytäntöjen lukumäärä	382	240	240	240
	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982
Musiikkikeskus	Kävijöitten lukumäärä	134 860	125 000	120 000	120 000
	Tapahtumien lukumäärä	743	780	750	750
	Nettokustannukset / kävijät	2,5	2,8	2,7	2
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	5 760	5 760	5 760
Kaupunginorkesteri	Konserttien kokonaislukumäärä	147	93	150	120
	Kuulijoiden kokonaislukumäärä	49 450	40 000	40 000	38 000
	Nettokustannukset / kuulijat	60,4	69,9	71,4	74

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue		TP 2015	KS 2016	Ennuste 2016	KS 2017
Henkilöstömittarit	Kokonaistyöaika (ilman työllistämistä)	401,7	413,8	413,8	415
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	12	12	12	11

HENKILÖSTÖLASKELMA 2017

Henkilöstösuunnitelma	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ				PALKKAMÄÄRÄRAHA				YHTEENSÄ	
	TP	TA	TA	MUUTOS	TP	TA	TA	MUUTOS	TA	TA
	2015	2016	2017	2016/2017	2015	2016	2017	2016/2017	2017	2017
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE	htv	htv	htv	htv	€	€	€	€	htv	€
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	176,2	173,8	174,3	0,5	5 710 948	5 845 395	5 739 417	-105 978	174,3	5 739 417
Ohjatun hyvinvoinnin palvelut	98,5	106,9	107,9	1,0	3 444 380	3 458 919	3 286 107	-172 812	107,9	3 286 107
Taidepalvelut	121,5	127,5	127,5	0,0	5 136 877	4 956 536	4 995 346	38 810	127,5	4 995 346
Johdon tukipalvelut	4,5	4,6	4,6	0,0	173 699	156 768	154 983	-1 785	4,6	154 983
Tapahtumapalvelut	1,0	1,0	1,0	0,0	69 988	67 901	67 491	-410	1,0	67 491
Palvelualue yhteensä	401,7	413,8	415,3	1,5	14 535 892	14 485 519	14 243 344	-242 175	415,3	14 243 344

Palvelualueen toimintaa tehostetaan ja kehitetään palveluketjun kokonaisvaltaisella tarkastelulla. Henkilöstösuunnitelmissa otetaan huomioon palvelualueen toiminnalliset muutokset ja muutoksess hyödynnetään nykyisiä voimavaroja. Avoimeksi tulevien tehtävien ja virkojen osalta noudatetaan kaupungin täyttölupamenettelyä ja henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja osaamista hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti.

HENKILÖSTÖN KEHITTÄMISSUUNNITELMA VUODELLE 2017

Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt laativat vastualueillaan palveluprosesseittain henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelmat palvelualueelle niihin varattujen määrärahojen puitteissa. Digitalisaation eteneminen ja palvelualueen rakenteelliset muutokset aiheuttavat paineita henkilöstön osaamisen vahvistamiselle. Koulutus- ja kehittämissuunnitelmissa otetaan huomioon täydennyskoulutusvelvoite ja koulutuksissa pyritään ottamaan huomioon kaupungin oma koulutustarjonta. Painopisteinä ovat henkilöstön substanssiosaamisen vahvistaminen sekä työhyvinvoinnin edistämisen vahvistamiseen tähtäävät koulutukset ja kehittämishankkeet. Esimiesten koulutuksen painopistealueena on esimiestaitojen ja talousosaamisen vahvistaminen. Koulutus- ja kehittämissuunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti Jora-raporttien yhteydessä.

INVESTOINTIOSAN ERITTELY VUONNA 2017

Kustannus- arvio	TP 2015 (1.000 €)	TA + TAMU 2016 (1.000 €)	TA 2017 (1.000 €)
---------------------	----------------------	--------------------------------	----------------------

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

Liikuntapaikat

Tulot		198	0	0
Menot		-1 147	-1 645	-1 845
Netto		-949	-1 645	-1 845

- Puijon urheilulaakson yleissuunnitelman mukainen toteutus alkaa
- Heinjoen moottori- ja ampumaradan jatkorakentaminen
- Tekojääradan aloitus
- Juankosken Salpatupa

Kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.

Lähiliikuntapaikat

Tulot		105	100	0
Menot		-461	-275	-30
Netto		-356	-175	-30

- Lähiliikuntapaikkojen viimeistelyt

Kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.

KONEET JA KALUSTO

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Tulot		0	0	0
Menot		-192	-436	-600
Netto		-192	-436	-600

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen kalustohankintoihin.

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Tulot		22	0	
Menot		-80	-80	-50
Netto		-58	-80	-50

Taidehankinnat

PERUSKORJAUS

Nilsin kirjasto

Tulot	247			247
Menot	-495		-100	-395
Netto	-248	0	-100	-148

- Kirjaston talotekniset korjaustyöt. Kohteelle saadaan OPM:n avustusta, jonka ehtona on, että korjaustyö on tehtävä vuoden 2017 aikana.

Kustannus- arvio	TP 2015 (1.000 €)	TA + TAMU 2016 (1.000 €)	TA 2017 (1.000 €)
---------------------	----------------------	--------------------------------	----------------------

Kuopion musiikkikeskus

Tulot	0			
Menot	-4150			-650
Netto	-4150	0	0	-650

- Talotekniikan uusiminen ja vähäiset tilamuutokset.

Kuopion museo

Tulot				
Menot	-15 000			-500
Netto	-15 000	0	0	-500

-Perusparannus ja laajennus. Arkkitehtuurikilpailu käynnissä, vuoden 2017 määräraha suunnitteluun.

UUDISRAKENTAMINEN

Lippumäen kuplahalli

Tulot				
Menot	-3 700		-250	-2 000
Netto	-3 700	0	-250	-2 000

- Uusi ylipainehalli, johon sisältyy tarvittavat puku- ja yleisötilat. Ylipainehalli sijoittuu Lippumäen nykyisen keino-
tekonurmijalkapallokentän päälle. Avustushakemus jätetty Suomen Palloliitolle.

			VUOSIEN 2017-2020 INVESTOINTIOHJELMA																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Pri	s/u e/m	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2017				2018				2019				2020			
				Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hii- liik	Liikun- ta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hii- liik	Liikun- ta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hii- liik	Liikun- ta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hii- liik	Liikun- ta- paikat
	u		Pappilamäki viimeistelyt																
			Puistokäytävyyhteiden Saarijärvelle										40						
			Itkonniemenpuiston kortteleikkupaikan ja käytävien kunnostus, kalustus									60	60						
		D2	Saarijärvi - Rahusen kangas																
	s		Liipasentie					70											
			Saarijärven alue, käytäväverkoston kunnostus					50				50							
		D3	Kettulanlahti																
	s		Päivärannantie, Poronpolku - Kettulanlahdentie, klv					500											
			Otsopuiston leikkipaikan peruskunnostus			150													
			Kettulanlahti lähiliikuntapaikka							50				150	150				
		D4	Kelloniemi - Likolahti																
			Märssypuiston lähiliikuntapaikka, yl. alueen rak./lähiliikuntap.					80	125	125									
		E1	Keskusta																
	u		Matkustajasataman täyttö, Kauppakadun jatke	250				1300				500							
	u		Sammonkatu, Hyrräkatu	300															
			Majjalahti puistoalue		100														
			Majalahden kelluvat laiturit, pienvenesat.			100				250									
	s		Linja-autoaseman alue	50				200				100							
			Tikkulanpuisto kosteikot, kasvillisuuden täydentäminen					30											
			Linja-autoaseman puisto					50											
	s		Majalahdenkatu, Haapaniemenkatu - Puijonkatu									200							
	s		Puijonkatu väli Asemakatu- Tulliportinkatu									1200							
	s		Rännikadut Kirjastokatu väli Puijonkatu, Museokatu	650															
	s		Rännikatu Käsiyökäti välillä Kauppakatu-Tulliportinkatu					400											
	s		Puijonkatu KLV väli Kuopionlahdenkatu-Minna Canthinkatu									500							
	s		Kauppakadun KLV väli Vuorikatu-Maaherrankatu					500				500							
			Vainolanniemen kunnostustyöt		50		100				100								
			Snellmanipuiston peruskunnostus					300				1000							
			Piispanpuiston puuston täydennys ja uusinta, puuston kunto									60					60		
	s		Puistokatu, väli Tulliportinkatu - Hovioikeus, puusto, kalustus													400	200		
	s		Sairaalkatu, Valkeisenkatu saneeraus. Kaavamuutos.									300							
		E2	Niirala																
			Liikennepuiston peruskorjaus- ja muutostyöt					400				350							
	u		Ruotsinkatu klv yhteys koululle	150															
			Huuhankadun puiden vaihteittainen uusinta/kuntokartoitus					100				120							
	s		Niiralankatu väli Puistokatu Suokatu (900?)	750															
	s		Niiralankatu väli Suokatu Viestikatu					750											
		E3	Haapaniemi																
			Keskuskentän lähiliikuntapuisto, suunnittelu											50					
	s		Presidentinkadun alueen rakentaminen. Mölymäen arkkitehtikilpailu	50				200				200							
			Maria Jotunin puisto, peruskunnostus. Käytävät, kuivatus, toiminnot. kok 1.9 milj. Puistokäytävyyhteys Kuopionlahti-Valkeisenlampi										200	50			750	120	
		E4	Rönö																
		E5	Siikalampi																
	u/e		Kumpusaarentien rakentaminen ja tarvittavat siitjärjestelyt, sekä Leväsentien saneeraus välillä Särkiniementie, Tasavallankatu.	4500															
			Kumpusaaren pienvenesataman rakentaminen			100				200									

Pri	s/u e/m	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2017				2018				2019				2020			
				Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat
	s		Kumpusaaren rahtisataman radan saneeraus													300			
	s		Saaristokatu (Siikanienmenkatu), Tasavallankatu - Kumpusaarentie					300											
	e		Tehdaskatu, Teollisuuskatu, Saaristokatu liikennejärjestelyt					500				200							
		F21	Neulamäki																
			Neulamäen keskuspuiston keskusleikkipaikan ja käytäväverkoston peruskunnostus			40				200									
			Neulamäen urheilukentän peruskunnostus												300				
	e	G	Pieni-Neulamäki-alueen rakentaminen II vaihe																
	e		II vaihe katujen viimeistely	200															
			Pitkälahti-Pilppa ulkoilureitti/latuyhteys				50				50								
		H21	Särkiniemi																
			Puistokäytäväyhteys Särkilahdesta Sammallahdentie-Särkiranta																
					30				120										
	u		Särkiniemi - Neulamäki kevyenliikenteenväylä									200			100				
		H11	Levänen																
			Rauhalahden nurmikenttä peruskunnostus				100												
	s		Leväsentie saneeraus 2+2 Särkiniemestä etelään					200				3000							
		H12	Jynkkä																
			Maitotie, Kermatie																
			Jynkän reitistön peruskunnostus,yht. täydentäminen		60		50												
		H14	Litmanen																
			Litmasenlammen puistot, leikki-, oleskelu- ja puistokäytäväverkoston sekä vesialueiden peruskunnostuksen aloitus *) yleissuu		50				100	50			100	50					
			Lippumäen ylipainehalli, hallin ympäristörakentaminen								100								
			Tekojäärata				100				1000								
			Lippumäen skeittialue /Nuorisopalvelut							200									
		H16	Pirtti																
	u		Ala Pirtti katujen viimeistelytyöt	200															
			Pirttilahden keskuspuisto ja käytäväverkoston täydentäminen.		150	50			100	100									
			Savolanniemen puistokäytäväyhteydet																
			Pirttiniemen kaava-alueen puistot ja käytävät																
			Pirttilahden satama-alueet ja viim.työt			150				150									
			Hautalahden puisto, puistokäytäväverkosto/puistovenepaikat														60	30	
			Pirttiniemen korttelleikki- ja uimapaikka			150													
	u		Pankko, Arinapolku muutostyöt					100											
		H17	Lehtoniemi																
	u		Lehtoniemen alueen viimeistelyt, länsiranta	200															
	u		Kanavaranta, Paattikuja, Kanavaharjunkatu, Kurikkakatu, Lintuluoto, Lintulahti, viimeistely																
	u		Lehtoniemi, itäranta	200															
	u		Portaat Kanavaharjunkadulta, Saaristokadulle					100											
	u		Lehtoniementien ja Helmen alueen katujen viimeistelytyöt																
	u		Käränkä																
	u		Kärängän katujen viimeistelytyöt																
	u		Kellanrinne -Matkusniemi asuntoalueen rakentaminen																
	u		Keilanrannan asuntoalue					200											
	u		Keilanrinteen asuntoalue vaihe I + puistokäytäväverkostot		300														
	u		Keilanrinteen asuntoalue vaihe II		500			100											
	u		Matkusniemen asuntoalue					150											

Pri	s/u e/m	Investointikohde Hankkeen nimi	2017				2018				2019				2020			
			Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/lä hiliik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/lä hiliik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/lä hiliik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/lä hiliik	Liikunta- paikat
		Matkusniemen pienvenesatama																
		Keilarinteén viheralueet,leikkipaikka						50	200			50	100					
		Paloniemen uimaranta ja puistovenepaikat			100				50									
		Lehtoniemen ulkoilureitistöt ja puistoalueet																
		Helmi-puiston ranta																
	u	Kuikkalammen asuntolaue	50															
		Kuikkalammen korttelileikkipaikka						100	150									
		Lehtoniemen viheralueiden ja käytäväverkon rakentaminen		50	25	25		100	50	50								
		Lehtoniemen venepaikkojen ja rantatoimintojen rakentaminen			50				50									
		Helmitori, aukiot						160										
		H18 Rautaniemi /Rautaniemen alueen kadut																
		Nurmisaari, uimapaiikka, nuotiopaikka, puistoveneranta							250									
		Rautaniemen uimapaidat																
		- Tervarannan puistovenepaikat																
		Jynkänvuoren jatkolenkki								100								
		J 11 Pitkälahti																
		Kuvelammen tenniskenttäalueen kunnostus ja aitojen uusiminen				100												
		J13 Heinälammimirine																
	u	Kiviharju II									100							
		J15 Hiittulanlahti																
	u	Hiittulanlahden asuntoalue vaihe I tonttikadut sekä alikulku (Sormulanraitti, Suvitie, Varstakatu, Lyhdekuja, Luhtikuja)	200															
	u	Hiittulanlahden asuntoalue, vanhan 5 tien saneeraus ja Hiittulanlahdenkadun rakentaminen (alikulku, kiertoiliitymä 5 tie, Hiittulanlahdenkatu, Oravanmarja)	200															
	u	Hiittulanlahden asuntoalue vaihe II tonttikadut (Orvokkikaarre, Aitakkikuja, Vimakuja, Vanulantie, Kukkanurmenkatu, Matarakuja). Sormulantien loppuosa.					300											
	u	Hiittulanlahden asuntoalue vaihe III tonttikadut (Metsäkukankatu, Hiidenporras, Sudenmarja, Koivurinteenpolku, Kurjenpolvi, alikulku), Vanurannankatu, Kullaankatu.	700								200							
	u	Hiittulanlahti Länsipuolen alue (kaava II)	1000				2000				2000							
		Hiittulanlahden ulkoiluväylät				100				100								
		Hiittulanlahden kosteikko, puistot ja maisemapellot		10														
		Hiittulanlahden uimaranta			30													
		Hiittulanlahden satama																
		Hiittulanlahden korttelileikkipaikka																
		Hiittulanlahden lähiliikuntapaikka																
	e	Hepomäen alue																
	u	Heinjoen alueen meluvalli	50				50											
	e	Yhdistettyjen kuljetusten alue					100				300							
		Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskus jatkorakentaminen				300				200								
		II MAASEUTUALUEET																
	388	Melalahti																
	u	Peltoniemen alue					50											
	s	Lokkitie KLV					150											
		Peltoniemen leikkipaikan peruskunnostus, käytäväverkosto							40	60								
	466	Kurkimäki																
	u	Kurkimäen asemakaava-alue, täydennysrakentaminen				48	100											

Pri	s/u e/m	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2017				2018				2019				2020			
				Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikkip/la hiihik	Liikunta- paikat
		501	Vehmersalmi																
	s		Metsätie									150							
			Luontopolku/riistapolku			30													
			Vehmersalmen kuntolengin peruskunnostus				50												
	s		Linnatie									150							
			Niisiä																
	s		Niisiän katujen rakentaminen	200				300				300				300			
			Niisiä satama-alueen rakentaminen II vaihe							100									
	s		Niisiän torin kehittäminen, herättäjäjuhlal	100															
	u		Kantatie 75 Pajulahti KLV järjestelyt (ELY)					800											
			Leikkipaikat																
			Leikkikenttien ja kalusteiden uusiminen,			20				20									
			Urheilu- ja ulkoilualueet																
			Ulkoi-., virkisty ja liikuntapaikkojen kunnostus (kuntaliitossop)																
			Kerssin tien puistovenepaikat																
			Niisiän tulevien hankkeiden suunnittelu		50			50											
			Reitistön korjaukset																
			Niisiän-Tahkon matkailuympäristön kehittämisinvestoinnit		50		50	50		50	50								
			Karttula																
	s		Koulukeskuksen saneeraukseen liittyvät kadut	950															
			Karttulan kuntolengin peruskunnostus				30												
			Karttula yleiset alueet					100											
			Maaninka																
			Keskisaaren leikkipuisto															60	
			Keskisaaren laiturit															30	
	s		Keskisaaren silta (Pihtisalmi)													1000			
	u		Keskisaaren kunnallistekniikka																
	u		Maaninnan Käärnelahti																
	s		Kyntäjäntien saneeraus					400											
			III MUUT KOHTEET																
	s		Liikennevalo-ohjauksen kehittäminen	50				50											
	u		Häli projekti (hälytysajoneuvojen infojärj)	100															
	s		Valaistuksen uusiminen	400			50	400			50	400			50	400			50
	s		Joukkoliikenteen järjestelyt	100				100				100				100			
	s		Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen, sekä pyöräilyn edistäminen	200				200											
	m		Viisaan liikkumisen hanke	345				575				275							
	m		Asiantuntijapalvelut	100				100				100				100			
	s		Varaus pienkohteisiin	50				50				50				50			
	m		Maaperätutkimukset	50				50				50				50			
	u		Katuviheralueiden viimeistely	150				150				150				150			
	u		Katuviheralueiden takuajan kunnossapito																
	u		Katukohteiden takuajan kunnossapito	100				100				100				100			
	m		KT-suunnittelu	320				320				320				320			
	m		Viher- ja yleisten alueiden suunnittelu	50	100	50	50	50	100	50	50	50	100	50	50	50	50	100	50
	u		Kohteet, joiden siirtymistä seuraavalle vuodelle ei pystytä ennakoimaan																
	u		Katuväläistuksen rakentaminen	200				200				200				200			
	u		Katuväläistuksen ohjausjärjestelmä	200				200											
	u		Tulevat kohdistamattomat													5000			
	s		Tulevat kohdistamattomat													5000			
e			Elinkeinoalueet	450			49	500				500				500			

Pri	s/u e/m	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2017				2018				2019				2020			
				Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hiihik	Liikunta- paikat	Katu	Yl. alueet ja puistot	Ulkoi- lu/vir k/leikki- p/la hiihik	Liikunta- paikat
			Puistojen ja yleisten alueiden yleiset korjaus- ja muutostyöt		60				60				60				60		
			Edellisen vuoden kohteiden loppuunsaattaminen		30				30				30				30		
			Viheralueiden takuajan hoito		25				25				25				25		
			Viheralueiden kehittämishankkeet		20				20				20				20		
			Asiantuntijapalvelut (liito-oravaselvitykset, kasvillisuus, puiden kunto yms)		30				30				30				30		
			Reitistöjen peruskunnostus/turvallisuus				30				30				30				30
			Liikuntapaikkojen peruskunnostukset/turvallisuus				40				40				40				40
			Soutu- ja puistovenepaikat			30				30				30				30	
			Lähiliikuntapaikkojen viimeistelytyöt		30				30				30				30		
			Uimarantojen peruskunnostus/ turvallisuus		30				30				30				30		
			Pienvenelaitureiden peruskunnostus/ turvallisuus		50				50				50				50		
			Leikkikenttien peruskunnostus/ turvallisuus		30				30				30				30		
			Luontopolut, laavut, pitkospuut, näkötorit yms kohteet		40				50				40				40		
			Skeittipaikkojen perus- ja turvallisuuskunnostukset/nuorisopalvelut			20				20				20				20	
			Julkisen taiteen perus- ja turvallisuuskunnostukset		20				20				20				20		
			PIENKOhteet																
	s		Siltöjen korjaukset	50				50				50				50			
	s		Tulvakohteiden korjaukset	50				50				50				50			
	s		Routakorjaukset	100				100				100				100			
			Yhteensä	15965	965	1445	1825	17465	3485	3765	3345	16345	2265	1440	1420	17220	1355	670	2270
			RAHOITUSOSUudet																
			Viisas liikkuminen tulot	245				375				175							
			Elinkeinoalueet																
			Lähiliikuntapaikat																
			Kumpusaarentie EU tuki	500															
			Elinkeinoalueet																
			RAHOITUSOSUudet yhteensä	745	0		0	375	0		0	175	0		0	0	0	0	0
			NETTO	15220	965	1445	1825	17090	3485	3765	3345	16170	2265	1440	1420	17220	1355	670	2270
			RYHMITTELY 2017																
			Menot: Rah.os:					Menot: Rah.os:				Menot: Rah.os:				Menot: Rah.os:			
	u		Uudisrakentaminen	7450				6200				3900				5450			
	e		Elinkeinotoiminta	2900	500			1600				1000				500			
	s		Saneeraus	4450				5570				7650				7750			
	sa		Savilahti	300				3000				3000				3000			
	m		Muut	865	245			1095	375			795	175			520			
			Katurakentaminen yhteensä	15965	745			17465	375			16345	175			17220			
			Lähiliikuntapaikat	30				205				480				180			
			Puistot ja käytävät	665				3025				2065				1155			
			Torit ym. yleiset alueet	0				160				0				0			
			Pienvenesatamat, uimarannat ym. rantatoiminnot	640				1310				210				170			
			Leikkipaikat, sis. liikennepuiston ja skeittialueet	580				200				610				110			
			Reitistöt ja luontopolut	145				200				90				160			
			Muut kohteet	350				350				250				250			

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus:

B = toimintatulot yhteensä ja toimintakulut yhteensä N = toimintakate

Käyttötalous:	Sitovuus
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue ilman nettositovia yksiköitä	B
Liikuntapaikkapalvelut	N
Kansalaisopisto	N
Kaupunginteatteri	N
Musiikkikeskus	N
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit	B
Muut aineelliset hyödykkeet / Taidehankinnat	B
Yhdyskuntarakentaminen - Kaupunkiympäristön ja Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.	
- Liikuntapaikkapalvelut	B
- Lähiliikuntapaikat	B

Hyvinvoinnin edistämisen lautakuntaan nähden sitovuus:

B = toimintatulot yhteensä ja toimintakulut yhteensä N = toimintakate

Käyttötalous:	Sitovuus
Kirjastopalvelut	B
Museopalvelut	B
Kansalaistoiminnan palvelut	B
Johdon tukipalvelut	B
Liikuntapaikkapalvelut	N
Kansalaisopisto	N
Kaupunginteatteri	N
Musiikkikeskus	N
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit (palvelualuejohtaja päättää määrärahan jakamisesta avain- ja palveluprosesseille)	B
Muut aineelliset hyödykkeet / Taidehankinnat (museonjohtaja päättää määrärahan käytöstä)	B
Yhdyskuntarakentaminen - Kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.	
- Liikuntapaikat (lautakunta päättää kohteet, ei euroja. Mahdolliset muutokset kohteisiin tuodaan lautakunnan käsittelyyn).	B
- Lähiliikuntapaikat (lautakunta päättää kohteet, ei euroja. Mahdolliset muutokset kohteisiin tuodaan lautakunnan käsittelyyn).	B